

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

GRUNDLAGD AF FRITHIOF HELLBERG

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: JOHAN NORDLING.

PÅ GLÄNSANDE ljusbrun fåle
hon gungade fram genom byn.
I dejligt vårdagsväder
en flyende fager syn.
I vajande vackra dräkten
med fladdrande flor kring hatt

SÅ BESKRIFVER A. U. Bååth i sin vackra dikt, "En flyende fager syn", ungdomsvännen Augusta Grönvall. Många år ha gått, sedan den unga flickan sprängde fram öfver den skånska slätten, inspirerande till dikt och sång. Augusta Tonning, född Grönvall, fyller i dessa dagar 50 år, men då jag nyligen råkade henne, såg jag dock ännu, "hur i djupblått öga en själ att stråla förmår."

Lifvet har ej tagit varsamt på henne. Hon har haft mångfaldiga bekymmer och stora sorger, men hon har haft den styrka, som ligger i en stark idealitet och ett oafslåttligt arbete för höga lifsmål, som ensamt kan bära öfver alla lifvets besvärligheter, som är den "vårluft", som lyfter och in i ålderns dagar kommer själen att stråla i hennes öga.

Augusta Grönvall föddes den 14 aug. 1857 i Lund, där fadern var läroverksadjunkt. Redan 1862 blef han emellertid kyrkoherde i Tomarp nära Trelleborg, och här på den leende skånska slätten växte hon upp i ett lyckligt och gladt hem. Byarna ligga nära hvarandra härnere, och det var ett lifligt umgänge mellan grannfamiljerna, särskildt mellan prästfamiljerna. Vid familjehögtidigheterna i Tomarps prästgård samlades ofta ungdomsskaran från grannskapet, utklädda och med versifierade gratulationer. I denna ungdomsskara voro flera, hvilas namn sedan blifvit nog så bekanta inom vårt land, såsom A. U. Bååth, hans syster författarinnan Cecilia Bååth-Holmberg, hennes man folkhögskoleföreståndaren Theodor Holmberg samt prof. Hans Bendz m.fl.

I en liten bok har Augusta Tonning samlat en del olika tillfällighetspoem från denna tid, och när man bläddrar i den, är det, som kunde man se hela den glada skaran af vaken och begåfvad ungdom, som ännu ej riktigt kände

Augusta Tonning.

sina krafter, men som käckt drog ut i lifvet. I några af dessa till Augusta ställda vers skymtar man den blifvande "rösträttskvinna", som då "morbror Calle" på hennes 19:de födelsedag skrifer:

"Såg du henne uti sadeln fäst
som en sköldmö ifrån fordomtima
glädtigt tumla om sin ystra häst
styrd af betsel eller blott af grimma,
ifrån dina läppar säkert ljud:
denna ranka ej behöfver stöd."

Och hennes äldre syster finner sig en annan gång föranlåten att förmana henne att vara "böjlig och vek".

Det klagas också stundom skämtsamt öfver hennes köld mot beundrarna, men orsaken till denna köld var, att hon redan som barn fäst sitt hjärta vid Pär Tonning, som hon gjort bekantskap med under sin skoltid i Lund.

För dem, som känna Augusta Tonning, förefaller det så naturligt, att hon redan som barn kunde varmt och starkt fästa sig vid någon, och att denna kärlek skulle vara lifvet ut.

Det finnes bland A. U. Bååths första dikter ännu en, som är inspirerad af Augusta. Det är "Hemligt förlovvad", och skalden beskriver huru, då hon skulle skriva till den frånvarande vännen, hon gömde sig

"däruppe under loftet —
där såg så visst dig ingen,
och bord blef hanabjälken
och stol blef sädesbingen" —

Denna diktsamling kom ut 1879, och samma år vigdes Augusta Grönvall vid Pär Tonning, som då var fil. kand. och blifvit föreståndare

så smidig och fin om midja
hon hög uti sadeln satt.
Jag såg hur i djupblått öga
en själ att stråla förmår,
som känner sig lyft i den vårluft,
kring spänstiga lemmar slår.

för Fornbys folkhögskola i Dalarna, och det var således dit de nygifva flyttade.

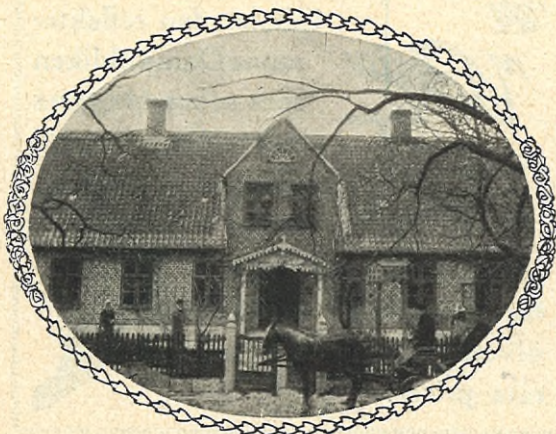
Här blef hon nu sin mans nitiska och intresserade medhjälpska i hans arbete och var lärarinna i skolan åren 1883—1885.

De unga makarna hade alla intressen gemensamma, och hennes frisinnade och socialt intresserade man hade i henne en vaken och uppmärksam lärjunge. Det var genom honom, som hon, som förut lefvat så skyddad och obekymrad i barndomshemmet, fick lära mera om världen och erhöi de intressen och den frigjorda lifssyn, som sedan alltid utmärkt henne.

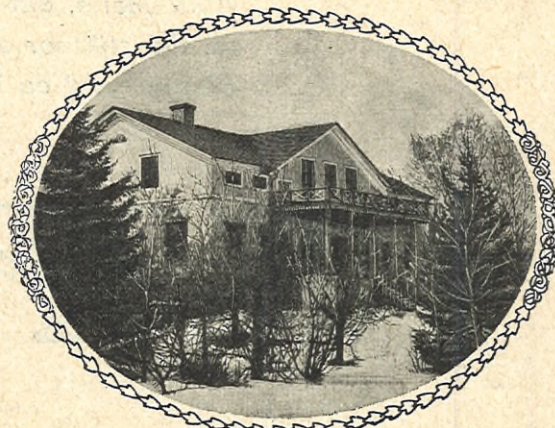
Den orädda folkhögskoleföreståndaren hade emellertid skaffat sig mäktiga ovänner och tog afsked från sin befattning 1885 samt köpte egendomen Hästberg i närheten af Falun, där makarna någon tid ägnade sig åt enskild flickskoleverksamhet, men måste sluta därmed till följd af mannens tilltagande sjuklighet.

Nu kommo svåra år för fru Augusta, som ensam måste uppehålla huset, då hennes man var urständssatt att arbeta, och nu visade det sig också bäst af hvad virke hon var. Hon skötte egendomen och var ej rädd att taga itu med hvilket arbete som helst. En af hennes vänner har berättat för mig, att då hon första gången råkade henne, gick hon och plöjde, och själf körde hon ofta timmerlassen genom Falu stad, obekymrad om hvad småstadspubliken bakom reflexionsspeglarna sade om hennes "okvinnlighet". Hon köpte skog, gjorde affärer — fann utvägar, där det ej såg ut att vara några, och gick oförfärad sin väg rakt fram.

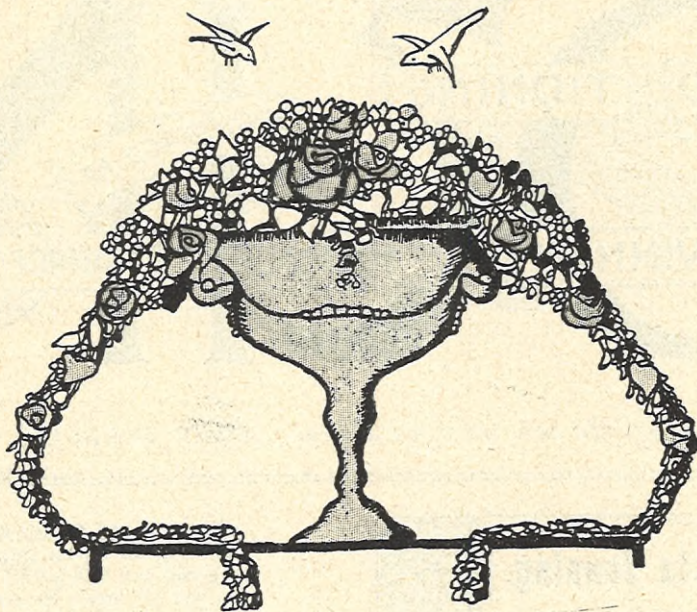
Jag minns huru hon en gång talade om för mig, huru ett arbetslag, som hon haft i skogen, hade sökt bedraga henne på mätningen af timmer och hon ensam begaf sig ut att kontrollmäta det. "Jag såg ju yxorna blixtra, men

TOMARPS PRÄSTGÅRD.

HÄSTBERG NÄRA FALUN.

Silfverbålen.

VACKRA HVITA sommarmoln
solförgyllda draga öfver
park, som doftar lind och klöfver
kring den blanka silfverbåln.

Hit den ställts af Lisa buren,
snöhvitt i sin bomullsdräkt —
den gudomliga figuren
borde gudars åtrå väckt!

Genom grönskan herrgårdshuset
skymtar hvitt som första snön,
och af röda aftonljuset
viken purpurstänks i sjön.

Herre gud, hvad det är godt
ligga så på gräsets matta,
höra vackra flickor skratta,
fukta strupen litet smått!

Sörmlands gröna skogar susa
sakta kvällens melodi,
när ur båln, den gyllenljusa,
glasen fylls af Anne-Marie.

Världen är så dum och vrång,
vinet växer upp ur tårar —
vill du nya rosenvårar,
jaga sorgen bort med sång!

Se, hur kvällen skymmer på,
skuggor öfver vattnet ila —
när vi en gång gå till hvila,
skuggor blifva vi också!

Därför höj ditt glas och sjung —
sakta spela vind och vatten —
älska, medan du är ung —
älska korta sommarnatten!

Öfver bålns silfverrand,
Anne-Marie, ditt hufvud luta —
se, två stjärnor stå i brand —
låt mig med en kyss dem sluta!

arrivtallström

de gjorde mig i alla fall ingenting," sade hon. År 1895 blef hon änka, men behöll Hästberg, tills hon 1898 flyttade till Blekinge, där hon arrenderade Herstorp med trädgård och så mycket jord, att hon kan ha häst och fyra kor. Nu sysselsätter hon sig med trädgårds-skötsel och arbetar flitigt i sin trädgård samt kör själf med sina grönsaker till torget eller Brunnen. Men under detta arbete glömmen hon ej sina högre intressen.

Redan tidigt hade hon intresserat sig för kvinnofrågan liksom för andra tidens frågor, och hennes man var en varm förespråkare för att kvinnan borde deltaga i arbetet för det allmänna. Han yttrade i ett tal vid en avslutning i Fornby folkhögskola:

"Vi kunna icke önska något högre än att kvinnan träder vid vår sida i arbetet, ty hafva vi det mål i hufvudsak för vårt arbete, att det ytterst går ut på att föra mänskligheten allt längre och längre framåt, att allt mer förbättra livsvillkoren, då kunna vi icke annat än med glädje i den med oss täflande ädla kvinnan hälsa välkommen en god medarbetare för det stora syftet. Och kunna vi väl undvara hennes arbete, böra vi icke rent af högljudt kalla henne att komma till vår hjälp, ty arbetet är stort och målet långt borta!"

Denna tanke, som här redan 1883 uttalades af Pär Tonning, att man och kvinna borde stå sida vid sida i arbetet för att föra fäderneslandet framåt, har ju i våra dagar tagit bestämd form i krafvet af politisk rösträtt för kvinnan, och fru Augusta Tonning har blifvit en af de mest entusiastiska och verksammaste anhängare af denna idé. Då en förening för kvinnans politiska rösträtt bildades i Ronneby 1903, blef hon dess ordförande och har sedan energiskt arbetat för den kvinnliga rösträtten dels i Blekinge, som hon genomrest kors och tvärs och hvarest det nu på många ställen i byarna finnas riktiga små rösträttskolonier, som höra till Ronneby förening, och hvilka hon allt som oftast besöker, och dels genom bildandet af nya kvinnliga rösträttsföreningar i Karlshamn, Trelleborg, Hörby, Kristianstad och Kalmar.

Hennes föredrag är enkelt och anslående, och hon har stor förmåga att öfvertyga människor och vinna dem för den sak hon arbetar för, ty då hon talar, är hon själf på det varmaste öfvertygad om rättvisan af sin sak, och den ofantliga vikt och betydelse det har för fosterlandet, att den vinner seger.

Det fanns en tid, då 50 år ansågs som hög ålder för en kvinna, men vår tids människor erkänna sig ej äldre än de känna sig, och då Augusta Tonning nu vid 50 år står kraftfull och stark i arbetet för en lifskraftig idé, är det ännu lyftande världsluft omkring henne, och det är många till åren unga, som hos henne kunde behöfva lära, huru ideellt arbete har förmåga att bibehålla själens hälsa och spänstighet. Det är ej ett avslutadt lifsvärk vi här tala om. De svenska kvinnornas rösträttsrörelse väntar sig ännu mycket af Augusta Tonning.

SIGRID KRUSE.

 Victoria
hängan

"Damernas
Favorit"

VICTORIA-SKODON
försäljes i finare skoaffärer
öfverallt och till mode-
rata priser.

tilltalar den reflekterande Dampubliken som söker elegans och hållbarhet till moderata priser.

Några bilder från Kneippbyn i Vible invid Visby.

D:R KALLENBERG.

SAMTIDIGT med att vi meddela en intressant illustrerad skildring af den kända författarinnan fru Gabrielle Ringertz' hand från Gottlands nyanlagda, storstilade kneippanstalt, ha vi nöjet att för våra läsare presentera porträttet af dess grundläggare, öfverläkaren vid Östersjöbadet Visby, den kände nervläkaren doktor K. Kallenberg.

EN VACKER julidag fick jag det nöjet att i doktor K. Kallenbergs sällskap besöka den kneippby som anlagt i närheten af Visby, och det är om denna anstalt jag här skulle vilja berätta en del.

Under vår åktur från Visby, som varade omkring en half timme, — nästa år skall trafiken uppehållas af automobiler — fick jag af min ciceron en intressant skildring af de studier han företagit vid en mängd utländska luft-, sol- och Kneippanstalter. Ingen af dessa har kopierats här ute vid Vible, men många af de rön doktorn gjort under sina resor ha hjälpt till att dana denna svenska anstalt.

Tiden går fort under intressant samtal, och innan jag vet ordet af svänger vagnen in på den nya kuranstaltens vidsträckta ägor. Hästen trafvar raskt ner för en stenig väg, som slingrar sig fram mellan slån, enris och nyponbuskar. Mellan furornas och tallarnas grenar skymta små inbjudande

stugor fram, och snart stanna vi utanför själfva "storstugan", där den ligger, rödmålad, inbjudande och fager. Skogen viker undan åt höger och vänster, liksom angelägen att icke skymma utsikten, och bort öfver solbelysta vidder möter hafvet mitt öga, djupblått, underbart längslande.

På den stora, öppna planen utanför "storstugan", där vår älskade blågula flagga svajar för hafsvinden, få vi göra bekantskap med doktor Kallenbergs fru, som är en ifrig anhängare och utöfvare af sin mans teorier, samt med fru Lundqvist, som med sin man, operasångaren, är den första kurgästen här.

Storstugan innehåller 19 gästrum och en förstklassig restaurang. Vi se oss om i den behagliga matsalen. Utefter tre af väggarnas långsträckta fönster stå väldukade bord, öfver hvilka hänga vackra, tvåarmade ljusstakar af svart, arbetadt järn. Vid den fjärde väggen visar doktorn oss med stolthet en härlig gammal sandstensspisel i barockstil från 1694.

I "storstugan" finnes också ett välordnat samlingsrum, och utanför gästrummen löpa balkonger, hvarifrån man har den härligaste utsikt öfver skog och haf. Här bör väl nämnas, att i storstugan kan man för 2 kr. pr dag få hel inackordering för måltiderna. Och som

Brud- & Bröllops-

sidentyger, i hvitt, svart och kulört, sista nyheter
ouppnådt urval från 90 öre till kr. 13 pr mtr.
Sändes tull- & portofritt direkt till privata.
Profver omgående franko.

Schweizer & Co, Luzern S 5, (Schweiz).

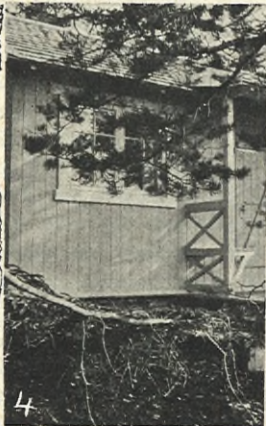
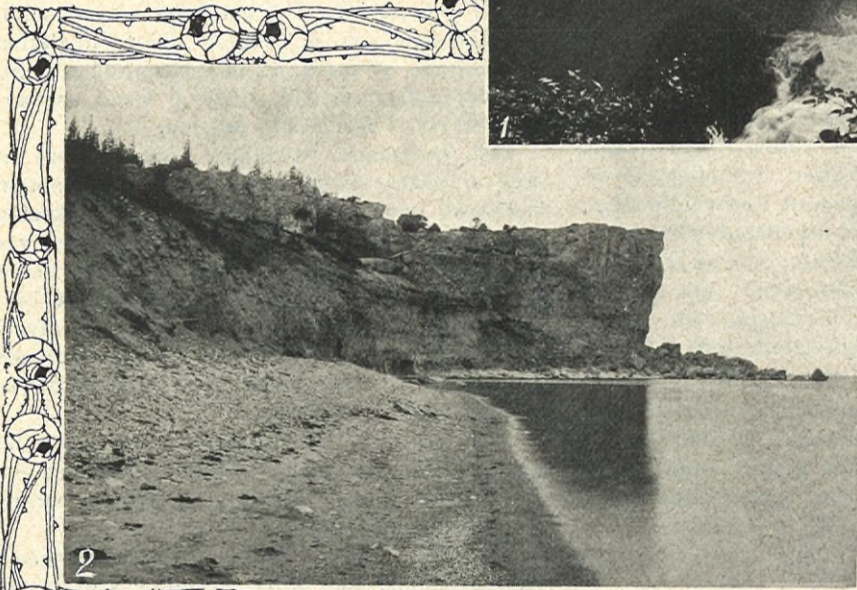
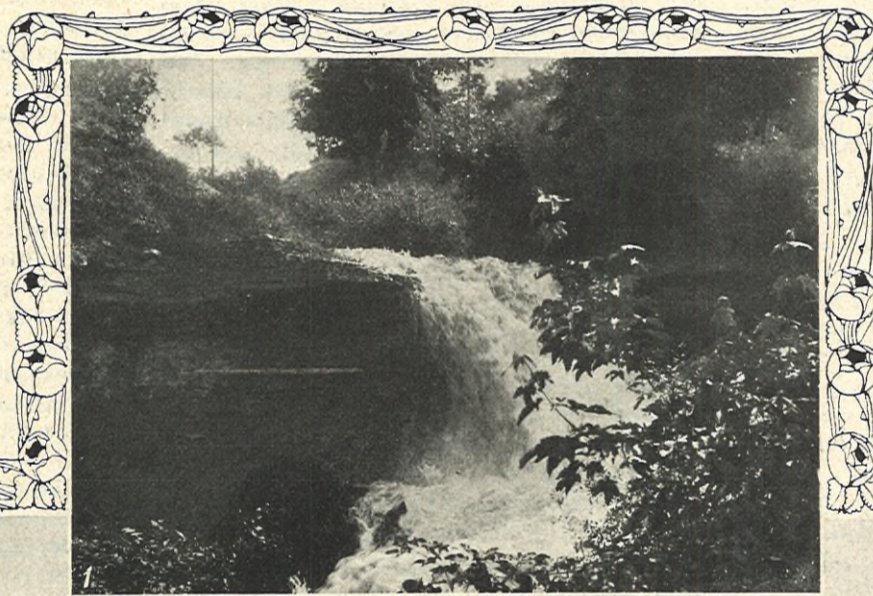
Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

bland sol- och luftbadsälskare räknas många vegetarianer, skola deras kraf i fråga om diet tillgodoses.

Vi företaga nu en vandring genom byn. Se, här ha vi den första stugan. Jag tittar in genom fönstret. Hur liten och nätt! Den är byggd i ryggåsstil och äger blott ett rum. I taket ligga bjälkarna hvitmålade, väggarna äro hållna i enfärgad, ljus ton. Där står en präktig järnsäng, bord och stolar äro hvitmålade, i ett hörn ett tvättbord med stort, inbjudande handfat, högt upp på kortväggarna ventiler, hvilka alltid böra stå öppna, och på golvet en vacker, färgrik stråmatta. Utanför dörren en förstukvist. Öfver taket susa tall och gran och genom en uthuggning skönjer man det vida, blå hafvet.

Se där allt, men hur fridfullt, tyst och ostördt! Inga stojande grannar öfver och under. Absolut frihet i alla ens rörelser. Ett paradiset för hvar och en, som lider af "nerver"!

Men hur går det, om man är

☺☺☺☺☺☺☺
NÅGRA BILDER FRÅN
DEN NYA KNEIPPBYN
INVID VISBY.

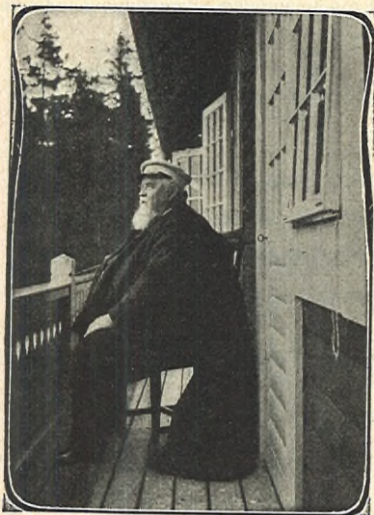
1. KVARNVATTEN-FALLET.
2. "HÖGKLINT".
3. STRANDPARTI.

☺☺☺☺☺☺☺

☺☺☺☺☺☺☺
NÅGRA BILDER FRÅN
DEN NYA KNEIPPBYN
INVID VISBY.

- 4 O. 6. LUFFTHYD-DOR.
5. MATSALEN I STOR-STUGAN.

☺☺☺☺☺☺☺

“LUNKAN“ UTANFÖR
“PRATSTUGAN“.

flera i samma sällskap? Då tar man två, tre stugor. Deras pris är moderat, 1: 75 per dygn. Och i en framtid är det meningen att bygga upp flera sådana, grupperade tillsammans. Hvilken härlig privat luftbadsplats för en familj skulle icke då kunna

anordnas på planen mellan stugorna, och hur behagligt för de olika familjemedlemmarna att vara herre öfver hvar sin stuga!

Vi lämna nu byn och vandra vidare genom den vilda parken, där fru Lundqvist och andra af kurgästerna högst egenhändigt hjälpt till att med sågen bana stigar mellan träd och buskar. Af alla de skinande hvita kalkstenarne, som eljes skulle forslats bort vid röjningsarbetet, har nu af samma flitiga händer bildats en vacker, konstnärlig ram omkring alla de bruna grusgångarna och gröna, lummiga buskagerna.

Det ingår nämligen i regimen, att patienterna ägna sig åt lättare kroppsarbete.

Allt i anläggningarna röjer för öfrigt en estetikens öga och hand. Öfverallt lyser kärlek till naturen fram. Hvarje liten furuplanta skyddas och hägnas in af en dylik vit stenbrant, och det enda, som för öfrigt skvallrar om kultur i denna vackra vildmark, är anslag, hvilka vädja till de besökandes hänsyn att värna och vårda naturen, som i gengäld vill förhjälpa dem till hälsa och krafter.

Snart stå vi utanför ett högt plank, som sträcker sig om ett stort och kuperadt skogsområde. Detta är själfva luft- och solbadanläggningen.

Mitt första intryck är det allra behagligaste. Marken är betäckt med den mjukaste, gyllene hafssand. Höga, skuggande furor bilda vackra skogspartier, omkring hvilka gångar slingra sig in i ett solgrönt klärobskyr och slutta sakta upp för underliga kalkstensklippor, under hvilkas utsprång sällsynta ormbunkar frodas i den svala skuggan. Följer man dessa stigar, står man snart på en solbelyst platå med utsikt öfver hela hafvet och dock så skyddad, att man i luftpatientens lätta dräkt kan vandra trygg för obehöriga blickar.

Och här vore väl på sin plats att tala om just denna lätta dräkt samt också om de “bad“, som här skola tagas.

Ja, den dräkt doktorinnan Kallenberg visade mig kunde i sanning locka den kokettaste lilla kvinnan att taga luftbad. Ett fotsidt linne af blåblommig muslin och med en berthe af spetsar och band. Dräkten fullständigas af sandaler.

På den stora, öppna sandplanen, där solen baddar in, företogs — sedan man i en af de små afklädningshytterna utbytt sina tunga kläder mot luftbadslinnet — af somliga patienter allehanda gymnastiska öfningar under skicklig ledning af en gymnast samt lekar och spel. Andra patienter vandra lugnt omkring på den fina sanden, andra åter ligga utsträckta på låga tältsängar af säckväf för att stekas af solen. Efter ett dylikt solbad smakar en dusch härligt och hör också till kuren.

Från luftbadsområdet draga vi oss längre ner mot hafvet, där en något större stuga lockar min nyfikenhet. Det är “pratstugan“. På dess balkong sitter “Lunkan“ och njuter vid sin kaffekopp af utsikten och friden. Jag vill ej störa honom, kastar blott en flyktig blick in i stugan. Gröna allmogemöbler med röda hjärtan, doftande björkar i alla hörn, och på verandan bekväma korgstolar. Den är helt enkelt intagande — “pratstugan“!

På afstånd höres det lilla kapellet spela, solen glittrar och skog och haf sjunga sin samstämda vackra sång. Och jag säger mig, att denna plats har sannerligen mäktiga dragningskrafter också för friska! Öfverallt härliga tennisplaner, bekväma hviloplatsar, och hvilka skogspromenader sedan, ända bort öfver Högklint, hvars branta stup begränsar horisonten till vänster. Och hvilka hafsbad!

Ner till stranden nu, men icke på den sick-sackformade trappa, som är uppförd för badgästernas bekvämlighet och som sannerligen för dem till de härligaste hafsbad man gärna kan drömma om!

Nej, jag vandrar vidare öfver ängar, hvilka blomsterprakt är sådan, som endast denna gudsbegåfvade ö kan uppvisa, och vindarna leka fram öfver dem, yra af sol och blomdoft, mättade med skogsångor och hafssälta. Högt öfver tusenskönor, blåklockor, smörblomster och klöfver skjuta bläddens höga stänglar upp. Det är som höjdes tusen fantastiska, blå flammor upp mot skyn. Blädd, hvilket träffande namn!

Nu hejdas jag af en munter bäck, som har brådtom ner till hafvet. Jag följer dess slippriga bädd och snart står jag därnere vid den långgrundna stranden, som i gullgula skiftningar skjuter ner i det smaragdgröna djupet.

Åt höger sträcker sig i solgasset den kalkhvita, buktiga kusten ända till Visby, hvars torn och tinnar på afstånd afteckna sig som en luftig dimbild. Den friska, nordliga brisen för med sig några vaggande silfvertoner från S:ta Marias evigt ringande klockor, som aldrig unna sig rast eller ro. Ty de äro ensamma i denna kyrkruinernas stad att ringa alla samhällets barn till dopfunt, kullerstol och griftero.

Men blott ett par steg till vänster om mig faller skuggan sval och fuktig öfver strand och vatten, ty där skjuter den höga, öfverhängande kalkstensklippan ut i en väldig båge. Tunga droppar falla här i regelbunden enformighet från grottakets stalaktiter ner på strandens grus. Ärggröna ormbunksplymer vaja för vinden från de djärfvaste utsprången, och tystnaden är djup och hemlighetsfull, som lyssnade den själf, begrundande, till vågornas brus.

Sådant är det utomordentligt vackra område, hvilket utefter hafvet sträcker sig öfver femtio tunnland fält, klippor och skogar, ända bortom Högklints krön, och som doktor Kallenberg låtit fridlysa mot obehörigt inkräktande.

Här på denna natursköna plats skall nu växa upp en kuranstalt, hvars like säkerligen icke finns inom Sverige och, jag misstänker det, icke heller annorstädes. Så sällspordt rikt gynnad är den beträffande klimat, natur, läge, torr, stenig grund och många andra förutsättningar och så intensivt har det skönhetsbegär varit som besjälade anläggaren i hans företag.

GABRIELLE RINGERTZ.

Kärlek.

INOM DEN skickligt modellerade ramen af en bal-afton i Marstrand har den unge författaren velat ge sina tankar om det gamla och ständigt nya ämne, titeln angifver, och våra läsare skola helt visst finna, att han både har sin egen ganska allvarliga synpunkt och förstår att intressera, då han framlägger den.

DET VAR KUNGBAL i Marstrand. Sorlet nedifrån salen steg i långa böljeslag upp mot taket, där den ena elektriska bågslampan fräste, den andra blinkade, den tredje sjöng, och den fjärde sände arga blixtrar mot de svarta järnkronorna i midten, som lågo insvepta i en gul halfskymning, i hvilken de sömniga stearinljusen pyrde och puttrade.

Från de fullsatta läktarne underhölls en ofbruten skarpeld af kritiska ögon, men bakom de hopade ammunitionsupplagen af hån, afund och något litet beundran hoppade och grimaserade den danskfödde kapellmästaren, hvars lejonman snodde sig efter musikens rytm.

Femtio par länsade, kryssade, skuttade och hvirflade på femtio olika sätt där nere i den stora ljuskretsen. Ty man dansade naturligtvis boston. Blicken drunknade i ett haf af smokingar, glänsande skjortbröst, tyll, spetsar, siden och hvita skuldror.

Sorglösa miner, ljusa leenden, förstulna ögonkast, sakta hviskning, små pärlande skritt smälte samman och löstes upp i ett skimmer, som bredde ut sig och gjorde salen ännu högre och ljusare. Längs kolonnaderna stodo familjefäder och dubbla rader af bostonomöjliga samt oförfärdiga flängföraktare. På panelsofforna längs väggarna tronade mammor med ouppbjudna döttrar af alla åldrar. Det frasade i sidenbrokad, smycken och paljetter blixtrade, och genom sköldpaddsbinklarna kastades långa uttrycksfulla blickar mot estraden, där konungen slagit sig ned på ett af trappstegen, omgifven af sitt trogna sommarhof. Två generaler, en kabinettskammarrherre och adjutanten skötte flyglarne, som brunno af begär att få rycka upp i centern, där det redan var full sjögång bland spetsar, blonder och i förklarade anleten.

Den smältande valstakten fick plötsligt en örfil af några skarpa strådrag. Esskornetten instämde, lejonmanen och taktpinnen beskrefvo tillsammans en vid halfcirkel, och dansen var slut. Glad sorlande drogo sig de dansande paren in i smårummen, där champagnekorkarne började salutera glädjen. Men midt på det öfvergifna golfvet låg i en ormlig vridning ett stycke äkta spets, och litet längre bort lyste en mörkröd ros som en blodfläck.

Just då fick jag se henne. Hon satt stel och linjerät som en preraphaelitisk madonna och led under trycket af en glad skånsk barons gemytliga konversation.

Jag kröp bakom ryggen af en omfångsrik justitierådinna, som enligt societetens dräpande honungsgift var dotter till “en employé hos en gårdskar“, samt började i skydd af detta bastanta försvarsverk i smyg betrakta henne. Hennes ögon, djupa och svarta som en skogs-källas, tycktes söka något långt bortom denna larmande fåfångans marknad. De långa nervösa händerna rörde sig liksom ångestfullt bedjande. Men till det yttre var hon den kalla världsdamen, som endast genom sin dräkts raffinerade enkelhet stack af mot den skimrande och fräsande lyxen omkring henne.

Jag njöt af att betrakta henne. Hon var så olik alla andra. Men icke blott till det yttre. Ty jag visste, att hon fått större pund än de flesta att förvalta, men lifvet, som hon tagit som en helig plikt och icke blott som en lek, hade också rest hämmande skrankor i

vägen för hennes hjärtas stolta begär, hennes själs djupaste behof

Musiken spelade nu upp till en pas de quatre, och den rödt skinande baronen gick efter en förbindlig bugning att uppsöka sin sommarflirt, den lilla vidhjärtade göteborgsfrun.

Jag banade mig hastigt väg genom vimlet och stod snart midt emot henne.

— Får jag bjuda upp till en pratstund vid er sida, medan marionetterna dansa?

Hon böjde lätt på sitt vackra hufvud, och jag såg för första gången, att hennes kalla svarta ögon kunde le.

— Gärna, svarade hon. Sitt ned och hjälp mig att finna kärleken.

Hon nickade åt min frågande min, och hennes överläpp skälfdde lätt af munterhet.

— Ja, ni har rättighet att se dum ut. Jag vet, att jag är surprenante comme une tempête, som min f. d. svärmor, salig i åminnelse, brukade säga. Blif icke egenkär, men ni har haft ett sätt att säga orimligheter, som ingifvit mig förtroende. Och så brann min tanke af. Ty ni skall veta, att jag suttit här hela kvällen och längtat efter stukning åt min skepsis. Men ännu triumferar det leda trångsinnet. Nu som alltid. — En skugga drog öfver hennes ansikte och jag såg henne skälftva till som vid en kall vindpust. — Hela mitt lif har varit en jakt efter kärleken. Förstå mig rätt. Icke efter ljumhetens och lätt sinnets falska skylt, utan efter den stora branden, som uppslukar och förtär, och den stilla lågan, som behåller människornas hjärtan unga långt in i den hvita åldern. Ni känner naturligtvis min historia? Ja, ja! Alla kunna mig ju utantill. Det vill säga, man är den lyckliga ägaren af de tämligen skarpa konturerna. Men det är också allt, ty hvad jag genomgått kommer icke ens att tillhöra min kvarlåtenskap. — Hon log bittert.

— Ända sedan min befrielse — jag tycker skilsmässa är ett falskt ord för att uttrycka slitandet af band, som aldrig förenat — har jag irrat omkring och sökt efter kärleken. Jag har letat bland varelser, som lefvat i stilla afkrokar, bland dem för hvilka lifvet syns ha idel leenden och bland sådana, hvilka endast ägt hvarandra i lifsmörkret, och öfverallt — desillusion! Två gånger trodde jag mig vid målet. Och mitt hjärta svällde af hopp. Mina pulsar slog af längtan att äntligen vara undret nära. Men så — ja!

Ena gången gällde det ett ungt par. Först såg jag dem i Schweiz. De dansade omkring som kvarlevor från Elysium. Han var hon, och hon var han, och världen fanns icke för dem. De drucko sin kärlek i solbägare om morgnarna och vid stjärnljuset de stilla bergnätterna. Jag följde deras spår till Paris. Där tycktes heller ingenting finnas för dem att se. De hade ju hvarandra.

Och så kom första slaget. Polisen gjorde slut på idyllen. Han råkade nämligen vara en internationell äktenskapsskojare med en oöfverträfflig tjuarteknik. Och hon? Ja, hon lär sedan ha gift sig med en gammal rik klädesfabrikant.

Det andra mordet på min tro ägde rum i en liten svensk landsortshåla, där jag låg under behandling hos en undergörare utan flaskor och pillerburkar. Den lilla staden var förtjusande tråkig med sina små hus, nästan kvädda af urgamla fruktträd, men människorna sågo endast hvarandra, hvarför de gingo omkring med fula munnar och elaka ögon. Dock en ljuspunkt fanns det likväl. På mina promenader brukade jag alltid möta ett gammalt hvithårigt par. Morgon och kväll — ständigt kommo de stultande. Och aldrig veko de från hvarandras sida. Här, tänkte jag, har jag visserligen kärleken. I min själfberusning målade jag för mig hela deras lif som en vandring hand i hand på lyckans blomsteräng, fjärran

från den stora onda världen. Och ännu, när solen höll på att dala, gingo de med den odödliga kärlekens brand i sina evigt unga hjärtan. Min fantasi hade så skapat deras historia, att jag icke ville veta någonting om dem. Ty jag hade ju rätt. Det kunde icke vara annorlunda.

Af en händelse krossades så en dag min vackra myt. Jag fick nämligen i samband med en annan historia veta, att gubben var en gammal elak smygprocentare, som led af agorafobi och en ständig oro. Följaktligen måste han ständigt ha sällskap. I stället för solsken bland pelargonier och hemväfda mattor var tvärtom gnagande ofrid husets härskare. Deras ljusa yttre var endast ett hänfullt lekverk.

Men — Dieu me garde — där kommer greve Korck med sin förbindlighet på helpänn. Var barmhärtig och följ mig ut. Har ni någonting emot mänskenet på Kungsplanen?

Jag kände, hur hennes kropp skälfdde till när vi trädde ut i den ljumma, härliga natten.

Rymdens hvitlysande bågglampa stod i sydväst och kastade ett snedt silfverbälte öfver planen, där Brambecks Oscar II midt bland de doftande rosorna stirrade ut mot hafvet, som ännu vredgades och bullrade efter stormen. En lång suckande dyning slog med bestämda mellanrum upp mot kajen. Man hörde, hur det sög i tången, och de glattslipade småstenarne på stranden rasslade som pärlor i ett skrin. Ljuset på på Malepert blinkade sömnigt, men vid horisonten, där mörknande himmel och haf famnade hvarandra, lyste ännu som ett gapande sår en blodröd strimma efter solen, som gått ned i en jublande praktfull färgdans den kvällen. Ur den mörka trädningen till vänster ljöd ett kväfdt skratt, och tätt förbi oss ströko tysta och hjulbenta två Drottgastar med hvar sin flicka. Från en dörr, som öppnades i societetssalongen, välldde ut i tystnaden en våg af pas de quatre, pratsurr och glasklirr. Så blef det åter tyst.

Min dam teg ännu, men hennes ögon stodo klara och feberlysande rätt ut mot natten.

Då jag med blicken oafvänt tiggde henne att fortsätta, log hon ett af sina svärmodiga löjen och började åter tala med sin mörka, djupa stämma.

— Har ni märkt, hvilket medikament en sådan underbar natt som denna är för själen? Det sönderslitna liksom knytes åter hop, och vår arma oro domnar af och vaggas bort af den ljufliga stillheten.

När jag satt därinne nyss och såg marionetterna dansa, som ni så riktigt uttryckte er, kände jag ledan trycka och pina mig. Hvarför? Hvarför? sjöng det i mina öron. Hvarför sitter jag midt uppe i denna lysande, brusande och förvirrande lögn? Törsten efter en enda glimt af detta obeskrifliga, som varit mitt lifs ständigt gäckade längtan, ledde mig till hvarje ansikte. Jag såg ögon lysa, men glansen var endast en ögonblickets flamma. Munnar logo, men det låg trötthet och förställning i vecken. Öfverallt bara grimaserande masker.

Ni tycker säkert, att jag öfverdrifver. Kanske tror ni möjligen, att jag är någon sorts estetisk neurasteniker. Ack nej! Jag är bara en stackars efterblifven, som af en naturens nyck blifvit skjutsad in i en tid, som icke passar mig. Jag är icke född till denna halfhet och ljumhet. Detta nådebröd, hvilket slungas till oss under namn af kärlek.

Jag tror mig ha funnit, att människorna icke längre ha *tid* att älska hvarandra. Nu telegraferas de varma känslorna, medan ännu på våra mormödrars tid aderton tätt skrifna sidor icke voro tillräckliga att mäta höjden, längden och bredden af två unga människors lyckokänslor. Expressståg och automobiler föra de nygifva —

*Undertecknad som jag
är Grannes förvaltare,
anser det som min
allra angräns för en god
billig och dryg förtäring
här till.*

*Jag borg Lethelius
af af detta Högskolan och
Björnsom för kemist i...*

till ett kort rus, från hvilket de genom "upplysning" och nervositet uppvakna till behofvet af skilsmässa. Nervositet och kultur — sköna förening!

Kasta bara en hastig blick öfver den moderna litteraturen, och ni skall ge mig rätt. Sök, och ni finner knappt en sida, som målar hvad jag en gång hörde en författare med krossad lycka till specialitet formulera som "den gamla tråkiga borgerliga kärleken".

Fransmännen sätta ju likhetstecken mellan äktenskapsbrottet och kärleken, när icke ur deras absintdränkta hjärnor tåga fram allehanda perversiteter, klädda i hellenistisk skönhet och illustrerade après la nature. Tyskarne bjuda oss som bekant årligen lasstals med Echstruthisk och Omptedisk sentimentalitet och skrammel. Ryssarne gråta öfver oss hela floder af sorgmättad vällust, och från Italien sveper d'Annunzios falska hjärtpsychologi fram i parfymdoftande rosenskimmer. Och England! Jag ville säga något fullt om alla dessa skrivande misser med eller utan kjolar, dessa medelmåttor, som tagit cottagets kärlek, castlets lord och arfvets hemlighet på entreprenad. O, Tauchnitz, så mycken kvalmig smak, som genom dina tusentals volymer gjorts ännu faddare!

Vi behöfva en renässans. Kraftiga armar, friska hjärnor och hett blod. En skara som vill draga ut och rensa den moderna "hjärt-parken". Hugga dagens afgudar i stycken och plantera ett standar med rena klara färger midt i förödelsen, färger som åter skola leda den stackars vilseförda kärleken på rätt spår.

Hon hade kastat den hvita boan från sin blottade hals, och jag anade, att hennes ansikte glödde, då jag såg de stora ögonen blixtra i halfmörkret.

Så vände hon sig plötsligt mot mig och frågade:

— Jag skulle gärna vilja veta, hvad ni just nu tänker. Men var uppriktig!

— Det är ingen konst, svarade jag. Jag söker nämligen föreställa mig den röde baronens min efter en sådan pas de quatre, som den ni nu skänkt mig.

— Ni är oförbätterlig, skrattade hon till. Till straff måste ni följa med in och hjälpa mig grimasera. Jag anser mig ha vissa förpliktelser mot mitt favoritonda, fastän det väntar mig punktligt som reumatisk hufvudvärk. En gammal filosof har skänkt mig dess analys i orden: känslan af att komma hem mindre människa, sedan man varit ute bland människor.

En avant — alltså!

WALDEMAR SWAHN.

LUZERN

Förnäm vistelseort under sommaren.
G:D HOTEL NATIONAL
Härligaste läge vid Vierwaldstättersjön. Rum från 4 kr. Ill. prospekt gratis

Internat Skönh

**Amerika har bland två
hundratusen täflande prisbe-
lönat sin skönaste kvinna och ut-
manar hela den öfriga världen
att framvisa hennes like.**

NÄR IDUN i dag vädjar till sin läsekrets om dess välvilliga och mäktiga bistånd, kunna vi nästan säga att det gäller en nationell hederssak. Se här i korthet sammanhanget: Det är redan ett par, tre veckor sedan vi en dag öfverraskadas af följande kabeltelegram från den stora dagliga Chicagotidningen "Tribune":

Iduns Redaktör, Stockholm.

Amerikas förnämsta tidningar ha efter fyra månaders sökande och efter att ha jämfört 200,000 fotografier funnit Amerikas skönaste kvinna, hvilken vi påstå vara den skönaste i världen, och utmana vi Sverige att framvisa hennes like. Om ni antar utmaningen per kabeltelegram, skola vi sända fotografier och detaljer för pristäflingen, som kommer att bli internationell.

Tribune.

Vi måste medge, att denna öfver Atlanten slungade stridshandske, som så plötsligt daldade ned midt bland små sommarvisor och badortsidyller på vårt amerikanska rulljalusiskrifbord, vållade oss åtskilligt hufvudbry. En kvinnlig skönhetsstäfling in-

för vår tillbakahållsamma och försynta publik — hur skulle den männe upptagas, och hade man öfverhufvud några utsikter att bringa ett dylikt företag till ett hugnesamt och för den beprisade svenska kvinnskönheten hedrande resultat? Men i nästa ögonblick reste sig vår nationella stolthetskänsla: skulle Sverige ensamt utebli i en dylik mellanfolklig täfling, Sveas blonda och intagande döttrar — enligt vår lifliga personliga öfvertygelse de skönaste på jorden — utan strid träda tillbaka för sina amerikanska eller engelska, franska eller italienska, tyska eller skandinaviska systrar? Nej, det var omöjligt, minst af allt skulle detta vara oss värdigt! Och efter ett dygn af tvekan beslöto vi att upptaga den intressanta utmaningen.

Under mellantiden ha vi nu genom såväl telegrafisk som brefkorrespondens förvissat oss om täflingsvillkorens korrekthet i alla afseenden samt om den storartade tillslutning, som det originella uppslaget rönt öfver hela världen. Ett tjugotal länder — representerade af idel framstående och ansedda tidningar — ha redan skyndat att antaga förslaget, och med ännu flere pågå underhandlingar. Och så snart första pristagarinnan är korad i hvar sär-

MARGUERITE FREY.
FÖRSTA PRISTAGARINNA I DEN
AMERIKANSKA SKÖNHETSTÄFLINGEN.

DELLA

Internationell Skönhetstävling.

"Chicago Tribune" anmodar "Idun" att gå i spetsen för Sveriges deltagande och om möjligt fastställa, att världens skönaste kvinna är svenska.

skildt land, skall en internationell jury tillsättas för att mellan de respektive nationella skönhetsdrottningarna utdela det slutliga världspriset.

Och nu tillropa vi en och hvar af våra läsare: **Hjälp oss att bevisa, att bland alla världens sköna kvinnor står dock den svenska kvinnan främst!** Vi bringa här invid bilden af miss **Marguerite Frey**, den strålande unga amerikanska, med hvilken det närmast gäller att upptaga tävlingen, och vi kunna ej förneka för oss själfva, att striden helt visst icke blir så lätt. Dock dess ärofullare, dess mera eftersträfvansvärd segern!

Vi uppmana alltså hvarje läsare att — under adress: **Iduns redaktion. Skönhetstävlingen. Stockholm.** — ju förr, dess hellre, till oss insända fotografi af den skönaste kvinna, han eller hon känner, och måste hvarje insändt porträtt åtföljas af namn och fullständig adress. Om så önskas, kunna dessa få antecknas i särskildt bilagd, förseglad namnsedel, som endast i fall af prisbelöning brytes. I hvarje händelse utlofvar redaktionen full diskretion med afseende på

deltagarnas namn och fotografier, förbehållande sig endast rätten att publicera de tre pristagarinnornas bilder. Om returporto bifogas, återsändas öfriga fotografier efter tävlingens slut.

Alla aktriser, offentliga tribunartister och yrkesmodeller äro uteslutna från tävlingen, hvilken eljes står öppen för hvarje vuxen kvinna af svensk börd.

En prisnämnd af framstående svenska konstnärer kommer att tillsättas för de insända porträttens bedömande, och skall denna nämnds sammansättning framdeles tillkännagifvas.

Det af Idun utfästa **första skönhetspriset för Sverige** — hvilket således tillfaller den blifvande deltagarinnan i den internationella tävlingen — utgöres af **ett särskildt för ändamålet komponerat, värdefullt och konstnärligt smycke.** Andra och tredje pristagarinnorna erhålla hvar sitt gyllene minnesarmband.

Å nästa sida meddelas text till porträtten här invid och några närmare detaljer om den amerikanska tävlingens förhistoria och förlopp.

Stockholm den 15 Aug. 1907.

Redaktionen af Idun.

MARGUERITE FREY.
FÖRSTA PRISTAGARINNA I DEN AMERIKANSKA SKÖNHETSTÄVNINGEN.

CARSON.

Skönhetstävlingens förhistoria.

ATT KVINNAN öfver hufvud och kvinnlig skönhet i synnerhet i Amerika äro föremål för en intresserad beundran, till hvilken man i Europa knappast känner motstycke, ha rese-skildrare och romanförfattare oupphörligt försäkrat oss. En öfvervåldigande bekräftelse därpå är den storartade skönhetstävling, som efter att ha pågått sedan slutet af förlidet år nu resulterat i proklamerandet af miss *Marguerite Frey* från Denver, Colorado, såsom Amerikas — och därför, säga amerikanarne, också världens — skönaste kvinna. D. v. s. bekräftelsen ligger mindre i själfva tävlingen i och för sig än i det faktum, att man ägnat den otrolig möda, tid och kostnad och lyft upp den först till en nationell angelägenhet och nu — sedan man förmått "gamla världen" att upptaga stridshandsken — till en internationell.

Uppslaget till denna tävling var ett vad mellan två herrar från resp. Chicago och Newyork angående hvilken af de bägge miljonstäderna som kunde uppvisa den mest fulländade kvinnliga skönheten. Herrn från Chicago gick praktiskt tillväga, i det han gaf en annonsbyrå i uppdrag att leta rätt på stadens skönaste kvinna. Byrån vände sig i sin tur med sina annonser till kvinnorna direkt. Därigenom fick den stora tidningen Chicago Tribune fatt i saken, gjorde den till sin och under dess hägn växte den ut till en tävling af kolossala proportioner mellan Chicagos skönheter.

Omkring 100,000 fotografier inkommo till tidningen och granskades — ett bevis på hvilket ofantligt intresse tävlingen väckte inom alla samhällslager. Efter en utgallring och granskning, som af juryn företogs med mycken omsorg, förklarades slutligen miss *Della Carson* för Chicagos skönaste kvinna. Denna unga flicka, som hittills varit blott en af tusende bland de för knapp lön arbetande unga kvinnorna i jättestaden, lyftes med ens upp ur sin fattigdom och obemärkthet till ryktbarhet och popularitet. Tidningen visade fotografier af miss Carson vid olika åldrar och i alla upptänkliga poser; så fick man bland annat se, hur hon tog sig ut som societetsdam i en dräkt, som kunde anstå en arftagerska.

Samtidigt skildrades detaljeradt hennes historia, hennes stråfsamma lif som stenograf med obetydlig lön, hennes härkomst, karaktärsdrag, vanor, smak, anlag — ingenting glömdes. Och landet rundt fann man det både romantiskt och rörande, att det rökiga och bullriga vidundret Chicago kunnat ur sina arbetarskors led framleta en sådan strålande skönhet. Miss Carson fick mottaga tusentals bref från män, som blifvit förälskade i hennes fotografi och frågade, om de kunde få korrespondera med henne. Och Chicago Tribune anslog hvarje vecka en sida åt miss Carson, där hon besvarade alla de förfrågningar om saker, som intressera unga flickor ur arbetsklassen, hvilka strömmade öfver henne.

Vid denna tidpunkt uppträdde andra tidningar från olika delar af landet, bestredo Chicago Tribune rättigheten att utan vidare kalla miss Carson Amerikas skönaste kvinna och erbjödo sig att hvar i sin stad finna en kvinna, hvars skönhet skulle öfverglänsa miss Carsons. Chicago Tribune antog utmaningarna allt eftersom de anlände, och inom kort var hela Amerika uppdeladt i 24 delar, företrädda af lika många stora ansedda tidningar, hvilka nu med hjälp af hundratals mindre började ett systematiskt och grundligt sökande efter vackra kvinnor. Sedan hvar och en af dessa 24 tidningar funnit sin skönhet och utdelat pris, återstod att utvälja Amerikas skönaste kvinna. Trenne

gångar möttes prisdomarna, som representerade alla Amerikas större tidningar, i Chicago. Vid det första sammanträdet lyckades de gallra ut nio af de tjugofyra, vid det andra bringade de ner dem till fem. Men här tycktes valet så svårt, att man beslöt kalla de unga damerna till Chicago i tanke att afgörandet därigenom skulle bli lättare. Artister och andra kännare inkallades som sakkunniga, den ena efter den andra af de täflande uteslöts och till sist förklarades den nittonåriga Marguerite Frey representera typen för det amerikanska skönhetsidealet.

Sex ting, såges det, göra miss Frey till den vackraste kvinnan i Amerika, och de äro: hennes utsökta profil, hennes stora, milda blå ögon, hennes gyllene, vågiga hår, hennes vackra hvita tänder och hennes rena, oskuldsfulla uttryck. Hon är därtill lång och ståtlig med en fulländad figur.

Andra och tredje pristagarinnorna äro däremot brunetter.

Amerikas nu officiellt korade skönhetsdrottning blef liksom miss Carson och flertalet af de öfriga prisbelönade skönheterne funnen i ett enkelt och anspråkslöst hem. Denna omständighet föranleder de amerikanska tidningarna att förklara, att skönheten trivves bäst i det enkla, fridfulla hemmet, och att det är den anspråkslösa, hemkära, arbetande familjeflickan, som upprätthåller Amerikas rangplats bland nationerna hvad kvinnlig skönhet beträffar.

Hvad speciellt miss Frey angår, försäkras att hon är den enklaste, mest flärdfria unga flicka i världen. Hon bor i en anspråkslös liten lägenhet tillsammans med sin mor och sina syskon, och alltsedan hon slutat sin skola har hon haft plats på kontor och i sin mån bidragit till familjens uppehälle. Hon hade naturligtvis aldrig drömt om att hon var en skönhet, det var en äldre syster, som i hemlighet insände hennes fotografi till tävlingen, och hennes öfverraskning var stor, då hon först korades att representera Colorado vid den stora tävlingen och sedan slutligen erhöll första pris.

Hennes stora upphöjelse har ännu icke hunnit fördärfva henne, såges det, och hennes smak och vanor äro alltjämt den typiska unga flickans. Hon älskar mest af allt i världen månsken, hvita kattungar, chokoladpraliner och afskyr skvaller, ormar, afundsjuka och för litet stekt rostbiff. Hennes högsta ärelystnad är att bli en snäll flicka, och hennes bästa vän är hennes mor — allt enligt hennes egna ord. Förutom att vara Amerikas skönaste kvinna är hon alltså därtill, säga tidningarna stolt, en typisk "american girl" i sitt hemlif, sin smak och sina åsikter.

Med tillförsikt motse amerikanerna utgången af den internationella tävling, till hvilken de gifvit uppslaget, och äro öfvertygade, att gamla världen icke skall kunna uppvisa någon, som i skönhet och behag öfverglänsar miss Frey från Colorado.

Tänk, om det nu skulle bli det lilla Sverige, som komme den amerikanska segervisheten på skam!

En skärgårdsholme.

UNDER FLERE SOMRAR hade vi seglat den förbi, där den låg ensam och för sig själf vid sidan af stråkvägen. Mot norr och väster, där fjärden vidgade sig, vände den en bred och kullrig rygg af berg, men mot söder låg en liten stuga inbäddad i grönt. Den låg där så inbjudande, under stilla kvällar speglade sig i vattnet, att jag knappast förstär, att vi så länge kunnat motstå frestelsen att gå i land. Kanske var det därför, att vi visste af att en tragedi utspelats där. En af de första somrarna, vi vistats i denna del af skärgården, hade difteri härjat på Oxholmen och ryckt bort hustru och barn lämnande mannen ensam. Kanske det hade varit skälet. Holmen var så vacker på afstånd, och man är rädd om sina illusioner.

Men en kväll då vi seglade, kom stiltjen hastigt, och hela fjärden låg med ens som glas. Solen blänkte i vattnet och sken varmt på Oxholmens klippor, ty det var under dem, vi lågo. Vi gingo i land och ströfvade omkring.

Holmen visade sig nu något större än hvad man kunde tro från sjön, men den var mycket fattigare. Det var omöjligt att upptäcka något gräs, hela skogsmarken var tätt genomväfd af lingonris och större delen var berg. Slutligen förde oss en gångstig, som af någon anledning slingrade sig fram öfver holmen, ner mot söder, det glimtade blått mellan granarna, och vi voro framme vid stugan. Vi öppnade en grind och gingo in i en liten trädgård, lagom för dockor, men med en sällsynt växtlighet. Potatis, persilja, morötter hopträngda på ett område, stort som en tennisplan och sluttande starkt ner mot sjön, allt skött med en omsorg, som gränsade till ängslighet. Vid staketet, som var behängdt med gamla fisknät, lyste en rad svärdslliljor och utanför trädgården bredde sig en potatisåker och en bit ängsmark, skilda af berg. Uppe i backen skymtade ett par små uthus, och en slipsten var angjord mellan ett par träd.

Jag såg in i stugan, som endast bestod af rum och kök. Den var tom. De, som bebodde den, voro tydligen ute på sjön. Men på en sten vid stranden satt en ofärdig torparflicka med stora skygga fågelögon. Mannen på Oxholmen var omgift och modern var änka från en ö i närheten. Bägge hade funnit det för ensamt, och de hade slagit sig ihop. Ko fanns icke, då det icke fanns kobete, men tre får lifnärde sig och en massa höns och kycklingar, som fingo taga sig fram bäst de kunde och för öfrigt voro förtjusta i fiskafskräden. Det var de, som gånge pengar i huset. Och så hade man ju sjön. Kunde jag få ett glas vatten? Ja, det fanns en källa vid stranden, men den hade smak af saltvattnet.

På återvägen till båten var det en hälsosam lektion att tänka på människans olika kraf på lifvet och hur litet, som behöfs för att lefva och vara nöjd. Är folket på Oxholmen belåtet? Naturligtvis, eljes skulle de icke bo där. Det var en vacker kväll. Solen glänste röd mellan träden, och fjärden låg blank, men då höststormarna hvina, och regnet under mörka kvällar slår mot rutorna, kommer jag att tänka på folket på Oxholmen, som jag icke känner, och på den ofärdiga flickan, som jag måste locka som en fågel, och som väl aldrig kommer därifrån. När jag vill, ser jag hennes stora, sorgsna ögon. THORE BLANCHE.

PAPPERSMÖNSTER

fullt tillförlitliga, erhållas omg. från oss till nedanstående pris inom Sverige: Bluslif 40 öre, Kjölmonster utan släp 50 öre, Prinsessklänning 75 öre, Reformdräkt 75 öre, Berndräktmonster 50 öre, Kappmonster 60 öre. Uppgif lifvidd, (omedelbart under armarne), midjevidd och kjöllängd, erhåller Ni till Eder figur fullt passande mönster. Expedieras porto:ritt om rekvisition åtföljd af likvid i sparmärken el. postanvisning insändes till *Iduns Mönsterafdelning, Drottninggat. 51, Sthlm*

En hälsning.

ALFRED B. NILSON.

dinavismens glansdagar vi här nytt bevis härpå.

VIMEDDELA i dag porträtt af vårt nittiska fotografiska ombud i Hälsingborg, hr Alfred B. Nilson, som under årens lopp flerfaldiga gånger med intressanta bilder bidragit till vår illustrationsafdelning. Att hr Nilson, som är en mångsidigt bildad och intresserad man, också för en ledig penna, är vår läsekrets ej heller obekant, och den lilla skildring af en episod från skandinavismens glansdagar vi här nytt bevis härpå.

EN OCH ANNAN gammal sak har sin särskilda historia. Om den nötta möbelen där kunde tala, eller det af ålder framåtlutade korsvirkeshuset vid den smala, krokiga gatan ville berätta, nog skulle de ha åtskilligt att förtälja. I själfva verket tala ju dessa gamla ting äfven ett språk, begripligt för människors barn. Det enda de pretendera af vederbörande är ett villigt öra och en smula fantasi. Och det är ju ej för mycket begärdt.

Men ibland behöfver man ej ens kalla fantasien till hjälp för att lyssna till det förgångna. Man kan läsa däri såsom i en uppslagen bok. Alldeles såsom fallet är med det gamla stenkruset jag härordagen hittade på, hvilket väckte mitt intresse. Det var nämligen försett med en konstnärligt textad inskrift, vidare var det, för att skyddas mot förstörelse, inlåst i ett särskildt konstrueradt träfodral och slutligen förvaras det hela i — Hälsingborgs rådhusarkiv. Annars företeer det intet särskildt anmärkningsvärdt — ett enkelt tarfligt stenkrus, som du, ärade läsare, i hundratals kan påträffa ute i bygderna. Men detta krus har ju sin historia, och det är den, som höjer dess värde jämfördt med andra krukors...

Vintern 1838 var ovanligt sträng, och isen i Sundet tillfrös ordentligt. Detta gaf anledning till fullständiga tåg öfver Sundet af ömsom svenskar, ömsom danskar i det allra fredligaste syfte. I nationernas liksom i individernas lif äro tidtals skilda stämningar förhärskande. Vid den tid, hvarom här är fråga, drog trots vinterkylan en varm våg af entusiasm och samhörighetskänsla fram mellan Nordens folk. Hälsingborgarne anordnade fackeltåg till Hälsingör och Hälsingborgs frivilliga brandkår förärade sina kolleger "der over" ett präktigt dryckeshorn. Dessa senare dröjde ej länge med att besvara visiten, hvarvid de förärade sina svenska bröder en sidenfana med inskription.

Genom gåfvor och gengåfvor bevaras vänskapen. Verkliga folkvandringar ägde rum mellan de båda städerna. Bekantskaper ingingos, och vänskapsband knötos.

Då isen smalt, och våren och sommaren kom, fortfor alltjämt det goda förhållandet.

En vacker augustikväll 1843 styrde en flottilj af 8 särskilda båtar, bemannade med ett sällskap

hälsingborgare af alla klasser, utåt Öresund under tonerna från Skånska husarregementets musikkår.

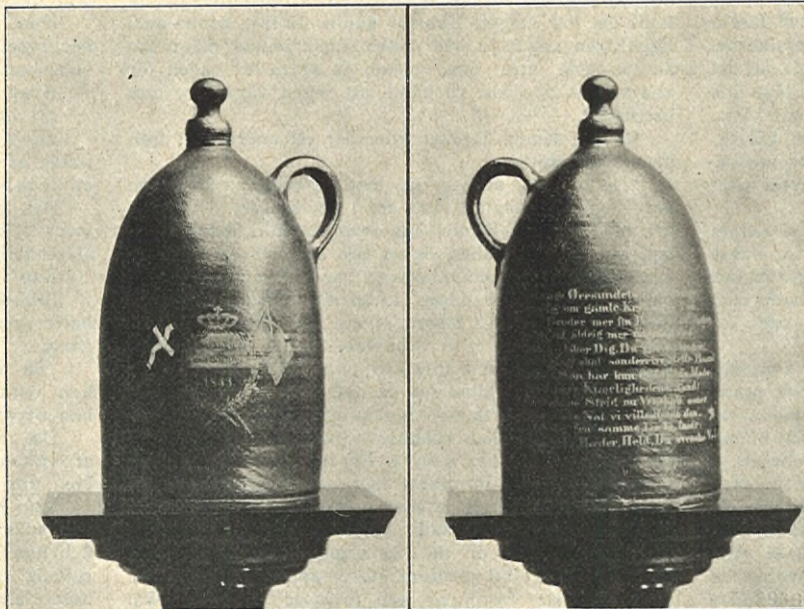
Vi lämna här ordet åt en samtida, skalden Sturzen-Becker, hvilken ger en liflig och målande bild af färden äfvensom af hvad därefter följde.

"Då båtarne, å hvilka svenska flaggan vajade, hunnit midsunds, hissades därjämte å hvarje båt den danska dannebrogen. Kursen styrdes nu först söder om det danska vakt-skeppet, korvetten Diana, hvilken, då den af den lilla svenska eskadern rundseglades, hälsades med hurrarop, mannade reling och besvade hälsningen. Alla båtarne lade sig därefter på linje utanför södra hamnarmen i Hälsingör, musiken spelade upp och "eskaderns kanoner" dånade. Vid Hälsingörs hamn hade en ofantlig folkmassa samlat sig och flera danska båtar satte genast ut till den svenska flottiljen. Från dennas proviantslup försågs nu hvarje af de svenska båtarne med alla ingredienser till en välbeställd "sexa", äfvensom med ett rundligt krus, innehållande den världsberömda svenska punschen, och en liflig pokulation och fraternisering uppstod genast mellan de svenska och danska båtarne. Flottiljen gjorde äfven ett slag inom hamnen, därvid musiken alltjämt spelade och hurrarop förutan all ända växlades mellan båtarne besättningar och danskarne på stranden, vidare kring Kronborgs fästning samt slutligen tillbaka till den lilla viken utanför södra hamnarmen, därpå alla båtarne upptändes af medförda marschaller, hvarigenom en ganska vacker och ovanlig illumination i hast verkställdes, återspeglade sina lågor i det lugna vattnet. De danska båtarne följde sedermera de svenska ett godt stycke ut i sundet, och man skildes från hvarandra med intrycket af en i alla afseenden härlig kväll, sådan som ingen af deltagarne förut upplefvat.

Kort därefter, en af de sista dagarne i samma månad, kommo hälsingörborna öfver till Hälsingborg för att besvara besöket. På chefskeppet var svenska flaggan hissad i topp och den medförda musikkåren uppstämde vid inloppet i hamnen den svenska folksången. De danska båtarne ordnade sig i en rad inom hamnen och besöktes där af en mängd hälsingörbor.

Ömsesidiga toaster och hurrarop mellan smattrande fanfarer och dundrande styckesskott!

Till slut afbrände danskarne ett präktigt fyrverkeri. Vid detta tillfälle återlämnade hälsingörborna ett stenkrus, som vid förra till-

DET "HISTORISKA" STENKRUSET I HÄLSINGBORGS RÅDHUSARKIV. FOTO FÖR IDUN AF ALFRED B. NILSON.

Köp Vänersborgs Balskor!

Bästa svenska fabrikan! Lätt! Eleganta! Hållbara!

Hvarje sula stämplad med vidstående fabriksmärke. Tillverkas som specialitet efter Wienermetod af Aktiebolaget

A. F. Carlsson Skofabrik, Vänersborg

Försäljes i minut hos de flesta skohandlande i riket.

fallet blifvit af hälsingborgarne kvarglömdt i en af de danska båtarne, och anhölls att de svenska bröderna måtte återtaga det som ett minne. Besagda krus hade nu blifvit på ett sinnrikt sätt siradt med inskriften: *Den 18 aug. och den 28 aug. 1843* i guld på ett fält, till hälften rödt, omgifvet af en lagerkrans med krona samt de svenska och danska flaggorna. Å andra sidan läses följande inskription, hvaraf begynnelsebokstäfverna bilda ordet *Skandinavien*.

"Sälänge Öresundets flotte Bölge

Kruser sig om gamle Kronborgs Fod, Aldrig Broder mer sin Broder skal forfølge, Nid, Avind aldrig meer udgyde Blod.

Dansken elsker Dig, du gjæve Broder!

Ingen Magt skal sønderrive dette Bånd!

Nordens Søn har kun en fælleds Moder,

Aldrig kues Kjærlighedens Ånd.

Vor fordoms Strid nu Venskab soner,

I Glemsels Nat vi ville dysse den,

Ett Sprog fra samme Läber toner:

Nyd Lykke, Hæder, Held, du svenske Ven!"

Kruset har öfvergått till stadens ägo, så att det vid festliga tillfällen, då "stadens invånare eller de flesta däraf" äro deltagare, må till begagnande utlämnas. I den särskilda skrift, hvari detta allt blifvit anordnad, heter det:

"Vi vänta af våra efterkommande åklning för detta vårt förordnande och önska, att den tid ej måtte komma, då det frö, vi varit med om att utså till grannsämja och brödrasinne mellan svenskar och danskar, lämnas af våra efterträdare vanvårdadt, utan att det måtte uppspira till härliga stammar, som lämna ett på en gång angenämt och nyttigt skydd åt redliga skandinaver".

Så långt Orvar Odd! Sedan dess ha mörka moln stigit upp vid horisonten, stormar ha rasat och anställt förödelse, obotlig skada. "Skandinavien", det en gång så stolta skeppet, lastadt med skaldens skönaste drömmar, gick till botten...

Och det gamla stenkruset? Jo, det är för mig en kär hälsning från en svunnen generation, som besjälades af en idé, för hvilken den svärmade och diktade, kämpade och led.

ALFRED B. NILSON.

Glöm ej teckningslistan för bidrag till Wennerbergstoden i Uppsala.

Små svampkåserier för Idun

af T. F.

Kantareller.

VANLIG KANTARELL, hela svampen äggul med låga, tjocka, något glesa skivvor. — Allmän, helst i barrskog. Ja, i skogen, inne i skogen, där mossan ständigt är fuktig, där är kantarellens egentliga hem. Men äfven en kantarell kan komma på orätt plats här i världen, och därför händer det ibland att man hittar honom på landsvägsrenen eller på "enebacken". Men hemma är han inte där: solen bleker hans hatt och gör hans kött segt. Nej, vid backens fot, där barrträden skugga och marken är fuktig, där trifvas kantarellerna bäst. Där har hatten sin starka äggula färg, och där komma de, den ena efter den andra, så fort och tät, att man knappast hinner skörda dem. Som blommor äro de strödda öfver marken, och deras gula färg lyser lång väg. — Bland blommorna hafva de också fått sin plats i den näpna barnboken "Blommornas bok" (visor af Jeanna Oterdahl, illustrerade af Elsa Beskow). Och är det något oegentligt här, så glömmar man det så lätt i glädjen öfver att se svamparna rycka in i barnens och fantasiens värld, där de förut endast en och annan gång som paraply åt en tummeliten fått vara med. "Har du sett herr Kantarell, bor i enebacken?" Åter och åter slogos bladen om af den lilla flicka som visade mig boken. Jag skulle se dem ännu en gång, "herrn" och "frun" "i gula kjolen" och barnen "hundra visst och mera". Och nu ser jag dem alla växande i skogen talrikare i år än vanligt. Och inte endast dem, utan en massa af deras släktingar, närmare och fjärrare. Och då blir det "jul igen" i min tanke, och jag återser dem alla i en sagbok på vers som heter Svamparnas bok. När skall den komma?

Kantareller äro lätta att känna igen. Visserligen hafva de en släkting, den *Brändgula kantarellen*, som inte bör ätas utan föregående förvällning, men denna har mycket tunnare hatt, mörkare skivvor och vid basen mörknande fot, så den är ej svår skilja från vanliga kantarellen. För öfrigt, om kantarellen inte i godhet kan täfla med champinjoner, riskor och andra af våra läckraste svampar, så har den dock andra egenskaper som dessa sakna. Den angripes sällan af insekter, kan gömmas flera dagar utan att tåra skada, är kanske den enda svamp, som i rätt tillstånd kan transporteras långa vägar, och känd af de flesta är den i många familjer den enda svamp man *lors* äta. Bör skördas ung och är då bäst endast stekt i smör eller tillsammans med salt eller rökt fläsk. Den kan äfven stufvas eller användas i köttsuppor. Om kantareller trädas upp på trädor och hängas upp i luftigt rum, äro de mycket lätta att torka och kunna sedan användas i soppor m. m. Äfven till pickels passa kantarellerna utmärkt.

Herta Marks idé.

Vördsamt tillägnad de ogifta, af Campanula.

(Forts. fr. n:r 32.)

DET VAR vid kaffet efter en middag, som den unge fästmannen tagit till orda för att skydda sin fästmö och det förde en smula förstämning in i det lag, där han befann sig. Ett par af de äldre herrarna växlade några repliker om förhållandet i allmänhet och framkastade det påståendet, att det anginge aldrig en tredje på hvilket sätt en man och en kvinna erkände sina känslor för hvarandra. Hvem som uttalade det första ordet, vare sig mannen eller kvinnan, då två förstå hvarandra, borde vara likgiltigt och i all synnerhet för de utanför stående. Det hade blifvit sagt, att det låge i mannens natur att vilja eröfra och det låge inte mindre eröfring i det att bli vald än i det att välja. Kvinnan vore i sin fulla rätt att bekänna sin kärlek, likaväl som mannen, det borde ingå i hennes medvetande utan alla påtryckningar eller broschyrer eller föredrag eller föreningar.

Ja, så hade man sagt, och fröken Herta fick genom fadern del af hela förloppet. Det spred sig också hastigt öfver hela staden och tystade tungorna och åstadkom öfver allt försäkringar om att det hade man från början trott, det hade man från början sagt, att fröken Sicksack, hon hade visst inte friat.

Fröken Herta påstod, att alltsammans var ovärdigt. Fröken Sicksack borde ha haft mod att låta pratet rulla, vare sig hon själf friat eller ej, för själfva sakens skull. Fästmannen borde aldrig ha uppträdt offentligt som försvarare af en sak, som inte behöfde något försvar. Och de, som tyckt, att man inte behöfde påtryckningar, broschyrer och dylikt för att få in i det kvinnliga medvetandet, att kvinnan har lika mycken rätt som mannen att skapa sin lifslucky, borde veta, att sedan det medvetandet i århundraden nedtryckts genom fördomar, sedvänjor och uppfostran, kräfdes påtryckningar, broschyrer och sådant för att få fram den naturliga uppfattningen. Det var fröken Hertas mening.

"Nåja," sade landssekreter Mark efter att ha åhört dotterns utgjutelser, "gammal god praxis lyder, att en väl uppfostrad flicka utsätter sig inte för något prat, och skulle hon medvetet eller omedvetet göra det, så samlar hon alla goda krafter och sätter sig öfver pratet."

"Du menar, att vi bör stänga in oss i sedvanorna, gamla tidens utslitna åsikter, och inte våga röra på oss af fruktan för prat."

"Jag menar, att hänsyn är ett ypperligt sätt och uppfostrans finaste udd," svarade landssekreter Mark.

Inte långt därefter inträffade något, som beredde fröken Herta mycken glädje. Hon hade nyss anländt till Modum tillsammans med systemn och lilla Sara, då posten medförde ett bref till henne med en särskild nyhet. Brevet var från generalens dotter, och hon skref:

"Kära Herta! Jag måste sända dig ett tack, jag är skyldig dig det, ty du har lärt mig att själf skapa min lycka och ingifvit mig mod att göra det. All min för-lamande väntan är i och med i dag slut.

Jag tog steget.

Hur jag älskat, det kan ingen annan än jag själf veta. I årtal har jag burit på min kärlek, gömt den, kämpat mot den i de stunder, då allt var mörkt omkring mig, och hvilat vid den i de stunder, då jag tyckte mig skymta en strimma ljus. Min kärlek band mig, gjorde mig ofri, gjorde mig till en annan, än den jag var. Jag blef kall för att gömma min värme, jag blef hård för att gömma min vekhet, jag blef glad för att gömma min sorg och sorgsen för att gömma min glädje — och jag blef därigenom missförstådd af alla.

Men jag tog steget.

Hur det gick till, undrar du. Du skall få veta det. Det var så enkelt. Sanningen steg fram förbi all för-ställning, all lögn, all falskhet, den stora, omutliga sanningen steg fram i dagen. Det var en stor stund. "Jag älskar er," sade jag honom, "ni är mig kärare än någon annan på jorden. Hur ni blifvit det, det vet jag inte, det förstår jag inte, jag vet bara, att jag älskar er. Och nu vet också ni det. Gör med min kärlek, hvad ni vill! Jag har förtroende för er, jag sätter er mycket högt, ni måste förstå, att en människas känsla är värd mera än bara ett åtlöje! — Ja, det var sanningen jag lade fram, allt det där jag burit på och varit så ensam om. Hvad det var skönt att få tala! Jag visste inte, att det var så lätt. Jag kände det, som om jag växte i den stunden, jag kände aktning för mig själf.

"Hvad kan jag annat göra än att ta emot er kärlek och tacka er för den," svarade han mig. "Från mig har den på något sätt utgått, och jag tager den till mig såsom min egendom! — Hvad han mera sade mig, det är endast min särskilda egendom, det lägger jag inte fram.

Om lördag eklateras min förlofning med kapten Måhi.

Skulle jag inte tacka dig, Herta! Du visade mig vägen till min lycka. — — —"

Samma dag fröken Herta fick det brevet, besvarade hon det.

"Jag är mycket glad åt din lycka," skref hon, "den har gladt mig ofantligt, och jag gratulerar dig! Bör det inte vara så, att det sanna och det naturliga bör få råda? Förställning och allt förvrängd måste vika undan, där lyckan skall kunna gå fram. Mätte många följa ditt exempel! Å, att jag själf kunde! Men jag kan det inte — inte ännu, ty för mig finns ingen, som jag älskar mer än alla andra. Hvad jag hittills känt, vill jag ej hänföra till kärlek. Kanske är jag ej mäktig kärlek, och i så fall är jag en mycket fattig människa, och du må beklaga mig. — Till hjälp för andra hoppas jag, att du har mod att öppet bekänna, att du tagit det här steget. Hvarför skulle du inte kunna det? Egentligen angår ju den saken ingen annan människa än er två, men man måste ju staka ut vägen för andra, tills den blir så känd, att ingen vägvisare mer behöfves. — — —"

Några dagar därefter kom där ett andra bref från generalens dotter.

"Du hoppas, att jag har mod att bekänna för andra det steg jag tagit," stod det i det brevet. "Ja, jag har mod. Vi har kommit öfverens om, min fästman och jag, att, om det gäller, öppet tala om hur det förhåller sig, eftersom nu människorna har för vana att också blanda sig i hvarandras intimaste förhållanden, och ifall det kunde vara någon annan till hjälp. Men det tycks inte gälla eller behöfvas. Ingen spörjer oss, ingen frågar därefter, inte ens min fästmans kamrater ha ett ögonblick alluderat på det. Man gratulerar oss och glädes med oss och ingenting vidare. Och under sådana förhållanden behåller vi den sak, som ju ensamt är vår, för oss själfva. För mig är saken nu så naturlig, att det förundrar mig, att den genom långa tider tagits i anspråk endast i enstaka fall. Min fästman delar också min åsikt. Jag anser till och med, att om kvinnan tar ur det här steget till frihet för sig, så kommer det att medföra större ansvarskänsla. Och ansvarskänsla fördjupar och förädlar en människa. Vet du, det glöder inom mig af ifver, att i mitt äktenskap kunna bli det mesta möjliga och det bästa möjliga som hustru.

Jag måste berätta något för dig.

Kassörskan i Johnssons kappaffär, hon med det urriga, ljusa håret, har förlofvat sig, och det påstås, att hon själf friat, och att hon öppet berättar det och säger, att hon tagit det steget på grund af din broschyr och din idé, som hon skall vara ända till beundran anhängare af. Så lär också en af flickorna på telefonstationen ha förlofvat sig genom att själf fria. Man talar visst ganska mycket om det här i staden, men jag tror, att man inte skrattar åt det längre. Jag hoppas på många efterföljare, och jag väntar på dig, Herta. — — —"

Fröken Herta måste berätta brevets nyheter för systemn, ty hon kunde inte hålla inne med sin glädje. Men hos systemn fann hennes glädje föga gensvar. Fru Ester ansåg saken allt för tarflig för att kunna fröjdas åt Att fadern på sätt och vis understödde systemns idé, harmade henne inte så litet.

"Jag hoppas, att du inte rör vid den där saken här i Norge eller låtsar om det till de bekantskaper vi gjort här. Jag anser det opassande," sade hon till fröken Herta, då hon meddelade henne nyheterna från Sverige.

"När jag anser det opassande, skall jag tiga," svarade fröken Herta.

XVIII.

Man var i slutet af juni. Läkaren hade tillrådt fru Holger att uppskjuta sin fjälltur till medlet af juli, emedan väderleken hade varit mindre gynnsam, och värmen hade låtit vänta på sig.

Fru Holger fann sig ypperligt i Modum. En märkbar förändring hade inträffat med henne. Hon sof hela nätterna, hon företog långa skogspromenader med Sara om dagarna, och hon hade ökat i vikt.

"Jag har blifvit så hungrig," sade hon en dag till systemn, "att jag riktigt skäms för min aptit."

"Den skammen skall du skicka pr post hem till Nils, det kommer att glädja honom," svarade fröken Herta.

"Hvarför skulle det glädja honom?"

"Därför att det är tecken till hälsa, och det måste ju glädja honom, om du blir frisk."

"Det är för Saras skull jag är här."

"Du är också här för din egen skull. Din hälsa ligger Nils lika mycket om hjärtat som Saras."

"Han vet ju, att jag lever. Ack, Herta, då man varit gift en tid, är det inte alls som i början, allt blir så annorlunda. Barnet tar hela intresset. Lifvet har endast en varaktig och verklig känsla, och det är känslan för barnet. Allt annat är bara glöd, som slocknar förr eller senare."

"Ester, har du aldrig varit kär?" Fröken Herta sprang upp, slog armarna om hennes hals och såg på henne forskande.

"En gång trodde jag, att jag var kär. När jag nu tänker på den tiden, är det, som om jag var en helt annan människa då. Hvad jag då kände är nedtrampadt och dödt inom mig. Nu har jag barnet. Allt förbleknar inför moderskänslan."

"Och Nils?"

"Naturligtvis håller jag af Nils, han är ju mitt barns far."

"Du borde lära dig att älska Nils, han är värd din kärlek, och det skulle bereda din egen lycka."

"Jag älskar säkert Nils lika mycket, som de flesta kvinnor älska sina män efter en tids äktenskap. Barnet blir ändå alltid för mer."

Fröken Herta tog sin hatt och gick ut. Hon ströfvade ensam omkring i parken. Hon tänkte på systemn, hon tänkte på svågern, och hon tänkte på sig själf.

Hon kom just fram till dammen med de röda näckrosorna, då ett rop skar genom luften. Människor kommo susande från alla håll.

Hvad var det?

Ett barn hade fallit i dammen.

Fanns där en kapp, en lina, ett tåg? Rif loss en bräda af soffan! Kasta ut något att hålla i, en kapp, en rock! Nu sjunker han.

Det var en skara barn, som samlat sig vid dammen, tjänstflickor, gummor, några damer och ett par äldre herrar.

Kan ingen simma?

Fröken Herta tänkte kasta sig i vattnet, då en herre med några språng närmade sig från en sidogång.

"Se upp här!" sade han på svenska. Så kastade han rock och hatt af sig, och i nästa ögonblick var han öfver balustraden och i vattnet.

Det blef en andlös tystnad i folkhopen, ett plask af vatten, ett stönande, och han, som kastat sig i, kom upp igen, och han hade barnet i sina armar.

Man jublade. Det var en liten gut på fem år, men han saknade alla tecken till lif. Läkaren hade anländt, och han tog hand om den lille, lade honom framstupa, rullade honom, befriade hans kropp från vattnet, och lifvet återvände. Fröken Herta uppgaf ett rop af glädje, då den lille äntligen rörde på sig. Alla jublade. Man såg sig om efter honom, som räddat den lille, men han var försvunnen.

Då upptäckte fröken Herta, att hon höll hans rock i sin hand. Han hade kastat den af sig, innan han hoppat i vattnet, och den hade stannat på hennes arm. Hon hade hållit den hela tiden utan att tänka därpå.

"Hvem var han?" Fröken Herta såg sig omkring. Men ingen visste, hvem han var. Man hade inte sett honom där förr. Han talade svenska.

Fröken Herta såg på rocken. Det var en mörk kavaj med svart sidenfoder. Ur bröstfickan stack upp en plånbok.

"Vill ni inte ta den, doktor?" frågade hon. "Han kommer troligtvis att göra förfrågningar efter den hos er." Hon visade på plånboken.

"Gör mig den tjänsten och ta hand om rocken så länge, det är ju er landsmans rock," svarade doktorn. "Jag måste bära hem den lilla till hans mor. Hon är här för hjärtlidande, och hon får inte skrämmas upp."

Ja, hon skulle ta hand om rocken. Hon nämnde sin adress för de kringstående, ifall den främmande skulle göra förfrågningar efter sin rock.

Och så gick fröken Herta hem med en främlings kavaj på sin arm.

Den lilla händelsen vid näckrosdammen hade följat alla andra tankar ur hennes huvud, och hon kände sig uppskakad af hvad som skett.

Hon berättade händelsen för systemen, lade rocken på sin säng och sjönk ned i ett sofhörn.

"Det var egentligen stortadt," sade hon. "Jag skall aldrig glömma, hur vackert det var. Den ena vägar sitt lif för den andra, två som inte hör samman, som inte känner hvarandra. Jag undrar hvem han var. Han talade svenska. Jag tycker om att han var svensk. Jag skulle vilja titta i hans fickor, men jag gör det naturligtvis inte. Det är tillräckligt fult af mig, att jag ville göra det."

Fru Ester blef mycket förskräckt öfver hvad som skett. Jungfrun fick aldrig mer gå ut med Sara, utan att hon själf var med. Man kunde ju inte lita på någon snart.

"Hvad tänker du göra med den där rocken? frågade hon.

"Vakta den som en skatt. Ägaren till den har kanske hela sin kassa förvarad där i plånboken," svarade fröken Herta.

Fru Ester tog upp rocken och såg på den. "Ja, här är verkligen en plånbok."

Hon tog fram den ur bröstfickan. Men fröken Herta sprang upp med blossande kinder och grep rocken.

"Ester, du får inte röra den. Jag har tagit rocken under mitt beskydd. Jag tillåter inte att du —"

"Å, se så, jag tänker visst inte råna eller plundra eller göra något ofog."

Hon öppnade plånboken. Där fanns inga penningar men där låg ett brutet bref. "Civilingenjör Bror Bogeman, Kristiania, poste restante," läste hon. "Det har en dam skrivit, troligtvis hans fru. Och se här är ett bref till fru Alice Bogeman, Göteborg. Och se här ett porträtt af ett par små gossar! O, sådana små söta gossar!" utropade hon.

Fröken Herta böjde sig öfver systemens axel och såg på porträttet. Ja, det var ett par små söta barn. Hon tog plånboken och lade in den i fickan igen.

"Det här är mycket indiskret handlat af oss," sade hon, "och jag är nästan färdig att be rocken om ursäkt." Hon strök med handen öfver det glatta tyget.

"Ingenjör Bogeman således och från Göteborg. Han tänkte kanske på sina egna små, då han kastade sig i vattnet för att rädda den lille norske gutten."

"Det var orätt handlat mot hans egna barn att sätta sitt lif på spel för en annan. Jag skulle inte tycka om att Nils gjorde det," sade fru Ester.

"Men om Sara fölle i vattnet, tyckte du helt visst om att någon kastade sig i för att rädda henne?"

"Ja, det förtås."

Det blef tid att gå och supera. Hvar skulle de göra af rocken? Där fanns inte en plats, där man kunde vrida om en nyckel, och fickorna kunde ju gömma på värdesaker. Fröken Hertas koffertar voro upptagna af luftiga sidenblusar och volanggarnerade kjolar.

"I Norges land måtte man inte ha hvarken värdesaker eller hemligheter," sade hon, medan hon tog upp ett par af sina ljusa blusar och lade ner dem anförtröda rocken i sin koffert och vred om nyckeln.

När man kom till restaurangen, var supéen redan i full gång, och rundt om de långa, smala borden talades öfver allt om det lilla tillbudet till olyckshändelse, som timat på eftermiddagen, genom att sorensskriver Aagaards lille gut fallit i dammen. Och man undrade, hvem den kække svensken var, han som räddat den lille.

"Det är en ingenjör Bogeman från Göteborg," sade fru Ester till sin granne, och inom ett par minuter visste alla namnet på den, som räddat sorensskriverns gut.

"Att han inte syns till här," sade någon vid fru Holsers och fröken Marks bord.

"Hans rock ligger i min koffert, och hans byxor är förmodligen upphängda på tork," svarade fröken Herta.

"The Scott Tornure."

På en kongress af snörlifsfabrikanter i utlandet kom man fullständigt öfverens om en sak, nämligen att de flesta damer hade ett eller annat fel i figuren. Den enda utvägen häremot är att bygga figuren, tills den får sin korrekta facon. Höfterna måste vara i förhållande till figurens höjd, och till bredden mellan skuldrorna; först då kan dräkten sitta perfekt. Dessa principiella egenskaper äro förenade i »The Scott Tornure», som finnes i 5 olika storlekar. Nr 0, 00 och 1 äro till damer med fullgilla höfter, men smala öfver ryggen; Nr 2 och 3 äro till mycket smärta damer. Finnes i följande färger: svart, vitt, ljusblått och beige, och kostar pr st. 3 kr. 50 öre. Vid order uppgifves mått kring midja och höfter samt färg. Till landsorten mot postförskott. Ensamförsäljare: Drottningg. 72, Stockholm.

Buttericks Mönsteraffär,

Men hon hade knappast uttalat orden, förrän den hon talade om stod på tröskeln till salen. Han var iklädd en ljus, elegant sommarkostym, och han var i öfverläkarens sällskap.

"Det är ingenjör Bogeman," hviskade fröken Herta till systemen. "Han hade således två rockar, därför kunde han så kallblodigt öfverge den ena."

"Han ser bra ut," svarade fru Ester. "Jag undrar, om han kommer att stanna här."

"Jag hoppas det. Jag tycker om människor, som kan kasta sig i vattnet för hvarandras skull."

Namnet Bogeman nämndes rundt om alla bord, och den främmande bekakades af alla och beundrades för sin raska gärning — isynnerhet af damerna. Då fru Holger och fröken Mark steg upp från bordet, steg också öfverläkaren upp, och han kom fram till dem åtföljd af deras landsman.

"Tillåt mig presentera: doktor Hall — fru Holger och fröken Mark, ett par landsmaninnor," sade öfverläkaren leende. "Fröken Mark var nog vänlig att ta hand om er rock."

Doktor Hall bugade sig. Han hade fått reda på, att hans rock befann sig i en landsmaninnas händer, och han ville inte afhämta den, förrän han själf fick aflägga ett besök och framföra sin tacksamhet.

(Forts.)

Pomril
förmämsta och billigaste alkoholfria läskedryck förordas.
Rikstol. 102 85. Allm. 76 86.

KÖKSALMANACK.
Redigerad af ELISABETH ÖSTMAN.
Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.
FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 18—24 AUG. 1907.

SONDAG. Frukost: Smörgåsbord; kräfter; ägg; mjölk; kaffe eller te med saffransbröd. Middag: Blomkål med parmesanost; gödkalfstek med ärtor och morötter samt salader; hallon med vispad grädda.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; stekt färsk strömming med brynt potatis; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Pepparrottskott med potatis; rabarbersoppa med skorpor.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; bifftstek med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Tisdagssoppa; äggstrufur med sylt.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; kokt färsk strömming; omelett med stufvade grönsaker; mjölk; kaffe eller te. Middag: Köttjärke med spritärter; hallon med mjölk.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; halstrad sill med potatis; ägg; kaffe eller te. Middag: Bräckt skinka med stufvade bondböner; filmjölk.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; strömmingslåda med brynt potatis; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Fläskkotletter med pressad potatis; soppa på färska äpplen.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; kotletter af kalkfly med brynt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Kokt torsk med smör och ägg samt potatis; gräddkaka med sylt.

RECEPT:
Blomkål med parmesanost (f. 6 pers.). 2 små, vackra blomkålshufvuden, vatten, ättika, 2 msk. hvetemjöl, salt, 2 msk. smör (40 gr.), 3 msk. mjöl, 6—7 dcl. blomkålsspad, salt, peppar, (socker), 3 äggulor, 40 gr. parmesanost, 2 msk. fint stötta skorpor.
Beredning: Blomkålen rensas, lägges i ättikblandadt vatten (1 msk. ättika till hvarje lit. vatten) och hvetemjölet strös öfver, hvarefter blomkålen får ligga 1 tim. Kålen tages upp, sköljes väl och sättes på i kokande, saltadt vatten (kort spad) och får koka tills en vispkvist går lätt igenom. Den upplägges genast på ett eldfast fat, och spadet tillvaratages. Smör och mjöl sammanfråsas, kålspadet tillsättes litet i sänder, under flitig rörning, hvarefter såsen får koka 15 min. Den afsmakas med kryddorna, och de uppvisade äggulorna jämte hälften af osten tillsätts, och såsen får sjuda, men ej koka. Den hålles öfver blomkålen, som där- efter beströs med resten af osten och de fint stötta skorpor samt sättes in i ugnen omkr. 15 min., eller tills den fått väcker gulbrun färg. Den serveras som mellanrätt.

Gödkalfstek (f. 12 pers.). 3 kg kalfstek, 4 msk. smör (80 gr.), 1/2 msk. salt, 6 kryddpepparkorn, 1/2 lit. buljong eller vatten.

EN HANDLANDE kan gifvetvis ej på en gång hemtaga mer än ett eller annat fat, ur hvilket han då säljer kilovis. Därför bör man i tid hos denne beställa sitt behof så att vi i vår ordning ordentligt hinna utföra inkomna order.

Afsikten med våra förpackningar är glasburkar och andra mindre kärl är att tillfredsställa behövet för tillfället, men då årsbehövet inträder så är det oändligt mycket mer förmånligt att taga hem ett fat på 25, 50, 75 eller 100 kilo, då äfven ett fint, propert kärl blir Eder egendom.

Efterfrågan å våra fabriker är glädjande stegring.
Kontrollant: Prof. G. Lagerheim.
A. B. LINGON, Göteborg.

"Fabrikanten till heder och konsumenten till fullaste belåtenhet utföll försöket", skriver en känd och framstående person om Lagermans Bryggalette.
»Det är den bästa dricka i världen» skriver en annan.
»Jag kan ej tillräckligt nog berömma detta fabrikat» skriver en tredje.

Sås: 2 msk. smör (40 gr.), 3 msk. mjöl, köttjus, 1 dcl. tjock grädda, 1 tsk. rivnen mesost, salt, socker, hvitpeppar, 1 tsk. kallt smör.
Beredning: Man kan antingen använda kylen, fransyskan eller njurstenen. Användes kylen, afhugges läggen vid knäleden och kokas till buljong att späda steken med, köttet däraf kan användas till sillsalad eller »pytt i panna». Steken tvättas med en duk, doppas i hett vatten, alla hinnor borttagas, och steken späckas om så önskas. En långpanna upphettas långsamt, smöret brynes däri, steken lägges med insidan upp och insättes i het ugn att brynas. När den är brynt vändes den, saltas, spådes med litet af den kokande vätskan och pepparkornen tillsätts. Den får därefter färdigsteka, öfveröses och spådes därunder omkr. hvar 10 minut. Till stekningen åtgår omkr. 2 1/2 tim. Om steken blir för brun, bör den öfvertäckas med ett smörbestruket papper. Köttjusen silas och skummas. Smör och mjöl sammanfråsas, köttjusen påspådes litet i sänder, och såsen får koka under flitig rörning i 10 min. Den tjocka grädden samt mesosten tillsätts, och såsen får ett uppkok, hvarefter den aflyftes och afsmakas med kryddorna och det kalla smöret.

Stekt färsk strömming (f. 6 pers.). 1/2 val strömming (40 st.), 1 msk. salt, 1 ägg, 1 kkp. stötta skorpor, 1/2 kkp. hvetemjöl.
Till stekning: 4 msk. smör (80 gr.).
Beredning: Strömmingen rensas, ryggen borttagas, hvarefter den sköljes väl och torkas med en fiskhandduk. Strömmingen skåras lätt, ingnides med saltet, doppas i det uppvisade ägget och vändes i de stötta skorpor. Smöret brynes i en tackjärnsanna, ström-

mingen lägges och stekes 15 min. på hvarje sida. Den upplägges på varmt serveringsfat och garneras med persilja.

Tisdagssoppa (f. 6 pers.). 4 msk. korngryn, 1 1/2 lit. fläsk- eller köttspad, 1/2 kårot, 2 morötter, 1 palsternacka, 1/2 lit. små potatisar, 1 1/2 msk. smör (30 gr.), 2 msk. mjöl, 1 lit. mjölk, 1/2 msk. salt, 1/4 tsk. hvitpeppar, 2 msk. hackad persilja.
Beredning: Grynen sköljas, påsätts i det kokande spadet och få koka 1 1/2 tim. Rotsakerna ansas, skåras i strimlor och läggas i soppan. Potatisen skalas, skåras i klyftor och lägges, hvarefter rotsakerna få koka tills de äro mjuka. Smör och mjöl sammanfråsas, mjölken tillsättes litet i sänder, därefter ihålles soppan, som sedan får koka 10 min.

Den afsmakas med kryddorna, och sist lägges den rensade, sköljda och fint hackade persiljan.

Köttjärke (f. 6 pers.). 1/2 kg. benfritt svinkött, 150 gr. späckfläsk, 4 halfkoka potatisar, 2 ägg, 3 kkp. gräddmjöl, 1 msk. salt, 1/2 tsk. salt, 1/2 tsk. hvitpeppar, 1/2 tsk. ingefära.
Till stekning: 2 msk. smör (40 gr.), 4 dcl. buljong.
Sås: 1/2 msk. smör (10 gr.), 1 msk. mjöl, köttjus.
Beredning: Köttet tvättas med en duk, doppas i hett vatten, befrias från senor och hinnor, skåres i tärningar och drives 3 gr. genom köttkvarn. Späcket skrapas och skåres i fina tärningar. Köttet och fläsket arbetas tillsammans 1/2 tim., de rifna potatisarna tillsätts jämte de uppvisade äggen. Gräddmjölen tillsättes, litet i sänder, samt kryddorna, hvarefter färsen arbetas 1/4 tim. En långpanna upphettas, smöret brynes däri, och färsen nedlägges i form af en filet 1 tim. Under stekningen påspådes buljongen, litet i sänder, och färsen öfveröses hvar 10 min. Köttjärsen skåres i vackra skivor och upplägges på varmt serveringsfat. Smör och mjöl sammanfråsas, köttjusen påspådes, litet i sänder, och såsen får koka 10 min. samt afsmakas noga.
Den serveras i särskild säsksal.

Stufvade bondböner (f. 6 pers.). 1 1/2 liter spritade bondböner, 2 morötter, 2 1/2 lit. vatten, 1 msk. salt, 2 msk. smör (40 gr.), 3 1/2 msk. hvetemjöl, 3 kkp. bonspad, 4 kkp. god mjölk, salt, socker, 3 msk. fint hackad persilja.
Beredning: Gröddarna borttagas och bönerna skalas, om så önskas. Morötterna skrapas, sköljas och skåras i tunna skivor. Vattnet kokas upp

lako! Hvad skall jag använda till min stortvätt?
Chromol-såpan är bäst!
tillverkas endast vid A. P. Sjöbergs Fabriker :: MALMÖ

med saltet, bönerna samt morötterna läggas och få koka tills de blifva mjuka. De upphållas i durkslag och spadet tillvaratages. Smör och mjöl sammanfråsas, bonspadet och mjölken tillsätts under flitig rörning, och afredningen får koka i 15 min. Bönerna och morötterna läggas jämte den hackade persiljan, och stufningen afsmakas med salt och socker.

Soppa på färska äpplen (f. 6 pers.). 2 lit. färska, syrliga äpplen, 1 msk. ättika, 2 1/2 lit. vatten, 1 1/2 —2 kkp. krossocker, skal och saft af 1/2 citron, 2 msk. potatismjöl.
Beredning: Äpplena skalas, skåras i klyftor och urkärnas. De läggas under skallingen i vatten, tillsatt med 1 msk. ättika, för att bibehålla sin färg.
Äpplena påsätts i kokande vatten, tillsatt med citronskal och citronsaft, och få koka, tills de äro mjuka. Soppan afredes med det i litet kallt vatten utrörda potatismjölet, och får ett godt uppkok samt afsmakas. Den serveras med skorpor eller rostad bröd.

Gräddkaka (f. 6 pers.). 4 söt- och 3 bittermandlar, 4 ägg, 1/2 lit. tjock, söt eller sur grädda, 40 gr. socker, 1 1/2 dcl. torrt hvetemjöl.
Till formen: 1/2 msk. smör (10 gr.), 2 msk. stötta skorpor.
Beredning: Mandeln skålas och drives genom mandelkvarn. Äggulorna röras med sockret 1/4 tim. Grädden slås till hårdt skum och nedöres i äggmassan, tillika med mandeln och hvetemjölet. Sist nedskåras de till hårdt skum slagna ägghvorna. Massan hålles i en smord och brödbestrukt form, och insättes att grädda i ordinar ugnsvärme omkr. 1/2 tim.
Den serveras genast med sylt.

med saltet, bönerna samt morötterna läggas och få koka tills de blifva mjuka. De upphållas i durkslag och spadet tillvaratages. Smör och mjöl sammanfråsas, bonspadet och mjölken tillsätts under flitig rörning, och afredningen får koka i 15 min. Bönerna och morötterna läggas jämte den hackade persiljan, och stufningen afsmakas med salt och socker.

Soppa på färska äpplen (f. 6 pers.). 2 lit. färska, syrliga äpplen, 1 msk. ättika, 2 1/2 lit. vatten, 1 1/2 —2 kkp. krossocker, skal och saft af 1/2 citron, 2 msk. potatismjöl.
Beredning: Äpplena skalas, skåras i klyftor och urkärnas. De läggas under skallingen i vatten, tillsatt med 1 msk. ättika, för att bibehålla sin färg.
Äpplena påsätts i kokande vatten, tillsatt med citronskal och citronsaft, och få koka, tills de äro mjuka. Soppan afredes med det i litet kallt vatten utrörda potatismjölet, och får ett godt uppkok samt afsmakas. Den serveras med skorpor eller rostad bröd.

Gräddkaka (f. 6 pers.). 4 söt- och 3 bittermandlar, 4 ägg, 1/2 lit. tjock, söt eller sur grädda, 40 gr. socker, 1 1/2 dcl. torrt hvetemjöl.
Till formen: 1/2 msk. smör (10 gr.), 2 msk. stötta skorpor.
Beredning: Mandeln skålas och drives genom mandelkvarn. Äggulorna röras med sockret 1/4 tim. Grädden slås till hårdt skum och nedöres i äggmassan, tillika med mandeln och hvetemjölet. Sist nedskåras de till hårdt skum slagna ägghvorna. Massan hålles i en smord och brödbestrukt form, och insättes att grädda i ordinar ugnsvärme omkr. 1/2 tim.
Den serveras genast med sylt.

ANNONSER skola vara inlämnade till Expeditionen senast fredag för att kunna införas i följande veckas nummer.

LEDIGA PLATSER

Föreståndarinneplatsen

vid fattighuset i Falkenberg församling är till ansökan ledig att tillträdas den 20 nästa okt. Förmåner: kontant lön 500 kronor, fri bostad och vivre samt två veckors semester under sommaren; fordringar: praktisk duglighet, häst någon kunnsighet i sjukvård samt ett vänligt sinne. Egenhändig skriva ansökningar åtföljda af läkare-, ålders samt öfriga intyg torde för den 25 aug. insändas till ordföranden i fattigvårdsstyrelsen J. A. Wallerius, som lämnar vidare upplysningar. Falkenberg den 26 juli 1907.

Fattigvårdsstyrelsen.

FÖR 2:ne flickor önskas undervisningsvan lärarinna, kompetent att undervisa i 4:de kl. kurs af högre flickskola samt musik, från den 1 sept. Reflekterande torde snarast insända uppgift om lönepretentioner samt fotografi till Apotekare Edward Norberg, Rättvik.

ANSPRÄKSLÖS, musikalisk och duglig lärarinna önskas från den 1:ste sept. för en 13-årig flicka. Betyg och ref. samt uppgift på löneanspråk torde sändas till fru Hansen, Staflösa, Vadstena.

I officersfamilj

finnes plats för anspråklös, bättre flicka, som är villig åtaga sig vården af två små barn i ålder 3 och 4 år. Sökande bör vara barnkär, frisk och gladlynt samt kunnig i sömnad. Ref. åtföljda af foto. samt uppgift om löneanspråk sändes märkt »Kapten, Småland», Iduns exp. Platsen kan tillträdas i sept.

I hem på landet önskas till hösten ung frisk barnkär lärarinna för tvänne flickor 12 och 8 år. Den sökande bör vara van undervisa i vanliga skolämnen, språk, handarbeten och musik samt veta sig kunna trivas på landet. Fotografi önskas. Svar jämte rimliga anspråk sändes till John Englund, Funäsdalen.

En frisk, gladlynt flicka,

hågad för skrifgöromål — af biologisk art — samt tillsyn och sällskap i hem på landet erhåller plats i höst. Betyg, fotografi, anspråk till »Skoldirektör», Tidn. Kalmar, Kalmar.

Stenograf och maskinskrifverska

med färdighet att stenografiera tyska och engelska språken erhåller genast förmånlig anställning hos Aktiebolaget Aladdin, Klara Södra Kyrkogata 13 B.

Deutsches Kinderfräulein

wird zum Herbst für eine Gothenburger Familie zur Pflege zweier Mädchen (12 und 4 Jahre) gesucht. Antwort unter Angabe von Referenzen und Bedingungen an »W. G.» Nordiska Annonbyrå, Göteborg.

Husmoder.

Husmodersbefattningen vid Västerviks lasarett kungöres ledig att tillträdas inst. höst. Lön 500 kr. pr år jämte allt fritt. Sökande, som helst bör vara exam. sjuksköterska, torde insända sin ansökan åtföljd af prästbetyg och betygsskrifter före den 21 aug. till Lasarett-direktionen i Västervik.

Husmoder-platsen

å Länssjukhuset i Trelleborg är ledig att tillträdas den 24 instundande oktober. Lön kr. 500, fri bostad och fritt vivre. Ansökningar, ställda till styrelsen för länssjukhuset, inlämnas före den 1:sta september d. å. å syssломannakontoret, som hålles öppet hvarje dag kl. 10—11 f. m. Trelleborg i juli 1907.

STYRELSEN.

FÖR en barnkär, ej för ung flicka med god uppfostran finnes förmånlig plats i höst som barnfröken. Svar med betygsskrifter torde sändas till »Fru L.» Hufvudkontoret, Göteborg.

FÖR en bättre, enkel flicka, som vore villig att utan jungfrus hjälp, tillsammans med husmodern sköta ett litet hem (2 personers hushåll), fins genast förmånlig plats vid stationssamhälle nära residsstad. Svar med lönevillekor till »Familjemedlem», Iduns exp.

Hushållerskeplatsen vid länslasarettet i Luleå

är till ansökan ledig att tillträdas den 1 okt. Lön 415 kr. jämte fri bostad och kost. En mån. semester årligen. Tre mån. ömsesid. upps-tid. Ansökningar, åtföljda af äldersövis och tjänstgöringsbetyg insändas till lasarettsdirektionen före den 15 septeber.

EN frisk, snäll, enkel och barnkär flicka från bättre hem, erhåller genast plats som barnfröken med skyldighet att läsa med en 8 års gosse. Svar omg. med lönepret., ref. och häst fotografi till fru Tora Anander, Dalby, Bettna.

FÖR en ordentlig och pålitlig hushållerska, van vid landthushåll finnes plats från medio af sept. å egendom i Västergötland. Någon kunskap i sömnad och handarbete fordras. Svar med rek. samt uppgift å ålder, löneanspråk och om möjligt åtföljda af fotografi torde sändas till fru Emma Boethius under adress Ribbingstorp, Wara.

ALLVÄRLIG, anspråklös flicka, van vid barn, något kunnig i sömnad, får plats i ung, bildad familj på landet för att sköta mindre barn och vara behjälplig i hushållsgöromål. Lön 15 kr. i mån. Svar med ref. och foto. till »G. G. A.», Ekskogen p. r.

EN barnjungfru (ej barnfröken) häst ej under 20 år gammal, som är kunnig i sömnad kan genast erhålla plats för att vårda tvänne flickor, en 6, en 4 år. Konsulinnan M. Öberg, Villa Salem, Helsingborg.

I landthem önskas till 1 nov. en frisk, pålitlig och barnkär flicka för att vårda ett 2 års barn. Vana vid barn och kunnighet i sömnad önskvärd. Anses som familjemedlem. Svar med foto. löneanspråk och rek. torde sändas under adr. »B.», Linköping p. r.

EN flicka med elementarutbildning och för öfrigt frisk och stark samt med anlag för husliga värf, som kan läsa läxor med 3 barn i de lägre klasserna af elementarskolan och hjälpa till med göromål i hemmet, erhåller plats i familj i större landsortstad. Den som är kunnig i sömnad har företräde. Svar till »Box 53», Linköping.

LÄRARINNA, undervisningsvan och barnkär, om möjligt äfven musikaliskt begåfvad, önskas till hösten i familj på landet att läsa med snårig gosse och vara behjälplig med tillsyn af mindre barn. Betyg, porträtt samt lönepret. till Lotten Hermelin, adress Frölinge per Getinge.

BÄTTRE, anspråklös flicka, fullt kunnig i matlagning samt alla inom ett hus förefallande göromål, får god plats i 4 personers hushåll, där 2:ne barn. Hjälpt till grofgöromål. Platsen tillträdas 1:st sept. Stockholmsfamilj. Svar med uppgift om löneanspråk, rek. och foto. sändes till »Stockholmsfamilj», Piteå p. r.

ANSPRÄKSLÖS kristligt sinnad och musikalisk flicka önskar industriidkarefamilj till hjälpreda. Bör kunna hjälpa läxläsare i tredje elementarklass. samt undervisa nybörjare i musik, f. ö. deltaga i ljft och lett. Ligga i barnk. anses som medlem i familjen. Svar med fotografi och löneanspråk till »Industriidkare», Mössberg p. r.

VÄRDINNA. Bildad, häst musikalisk flicka eller yngre barnlös änka med glädt, behagligt sätt och godt utseende, skicklig i alla inom ett bättre hem förefallande göromål, erhåller nu när som helst förmånlig plats vid i mellersta Sverige vackert beläget hem där husmoder saknas. Svar med foto. till »V. B. M. god framtida», under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

HOS disponentfam. i Stockholm får bild. hushållsv. flicka plats, tvänne jungfr. finnas. Nya Inack:Byrån, Brunkebergsg. 3 B, Stockholm.

BARNSKÖTERSKA. Till den 28 okt. önskas en stilla, allvarlig och enkel flicka som är villig åtaga sig vården af tre små barn. Svar jämte fotografi torde sändas under adr. v. auditör Otto Bagge, Sölvesborg.

Hushållerskeplats

finnes från och med den 15 okt. ledig hos ungar, präst på landet. Svar, åtföljda af fotografi, torde lämnas till »T. G. R.», under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm.

En äldre dam.

fullt kompetent att förestå ett mindre hushåll, musikalisk, med glädt och soligt lynne, samt om möjligt hemma i engelska språket önskas för hem på landet nära stad där tvänne barn, ålder 10 och 13 år finnes. Svar till »Hem på landet», Uppsala p. r.

En skicklig, ordentlig och pålitlig

Hushållerska

med goda rekommendationer och van vid landthushåll, och en

Kammarjungfru,

kunnig i all slags sömnad, häst serveringsvan, erhålla platser 24 okt. om betyg, löneanspråk och fotografi sändas till »Grefvinnan B.», Bettna p. r.

SOM sällskap och hjälp finns plats för bildad huslig ung dam i god familj i Stockholm. Norra Inack:Byrån, Malmkillnadsgatan 27, Stockholm.

DUKTIG, musikalisk och huslig flicka erhåller plats att förestå hushållet i mindre familj. Svar med foto. till »Fru I. A.», Helsingborg p. r.

Fotografer.

Plats för ett dagligt kvinnligt biträde finnes ledig att tilltr. den 1:sta nästk. okt. Eget fotografi, betygsskrifter och uppgift om lönepret. emotes under märke »Porträtt», Fredrikssons Annonbyrå Malmö f. v. b.

Frielev erhåller äfven plats. Svar under samma märke.

BARNFRÖKEN. För en ordentlig, frisk och pliktrogen flicka, som med intresse och talamod vill åtaga sig vården af fyra små barn, 7—3 år, finnes plats i okt. på egendom i Östergötland. Kunnighet i enkel sömnad önskvärd. Svar med ref., löneanspråk och om möjligt fotografi sändes till »Barnkär», Boxholm p. r.

ENSAMJUNGFRU, ej för ung, kompetent att i husmoderns frånvaro sköta hushållet, får plats från 24 okt. i bildad familj. Svar till »Litet hushåll», Hesselholm p. r.

BARNJUNGFRU, ordentlig, med godt sätt, villig deltaga i andra inomhus förekommande göromål erhåller plats 1 nov. att sköta 2 barn, 3 och 1 år. Svar med foto., löneanspråk och ref. till regementsintendenten Claréus, Sköfde.

FÖRESTÄNDARINNA för studentmatlag sökes. Bildad, häst musikalisk, ej under 25 år. Svar till »Studentmatlag» insändes und. adr. S. Gumælii Annonbyrå, Drottningg. 2, Stockholm.

KONTORSPLATS blir ledig den 15 sept. för flicka af god familj med elementarskolebildning och någon vana vid kontorsarbeten. Ansökningar med betyg och rek. samt gärna fotografi, insändes före 28 aug. till Kristinehamns Ensk. Bank adr. Råda, Värmland.

EN bättre ej alltför ung flicka, som genomgått hushållsskola och vill deltaga i hvarjehanda göromål i ett hushåll, önskas genast. Adress Solbacka läroverk, Stjernhof, Riks Stjernhof 17.

PLATS som guvernant finnes i godt hem på landet i Östergötland för allvarlig, anspråklös, elementarutbildad flicka med undervisningsförmåga att undervisa tvänne flickor 8—10 år för inträde i samskolans lägre klasser samt musik. Pret. jämte foto. till »Guvernant», Rök p. r.

PLATS i Göteborg erhåller fullt kompetent barnsköterska eller barnfröken d. 10 sept. att handh. 3 barn i ålder 1½, 2½ och 3½ år. Räknas som familjemedlem. Svar med betygsskrifter från föregående platser samt löneanspråk jämte andra upplysningar torde omg. adresseras till fru Gerda Orstadius, Hospitalsgatan, Marstrand.

ANSPRÄKSLÖS i enkel matlagning och bakning kunnig flicka som vill ensam i förening med husmodern sköta göromålen i litet hushåll på landet i närheten af stad i Södermanland får till hösten plats. Svar märkt »F. N.», Iduns exp.

BARNKÄR flicka af god familj erhåller plats i ung ingenjörsfamilj på landet i södra Helsingland. Sökanden, som blir ansedd som familjemedlem, bör vara kunnig och villig deltaga i hushållsgöromål och skötsel af mindre barn. Svar med uppgift å ålder, löneanspråk och bifogadt foto. (som åter-sändes) emotes snarast under adress fru Elsa Hagman, Woxna Bruk.

LÄRARINNA, undervisningsvan, barnkär, hurtig, frisk och häst sportintresserad, sökes för 9-årig gosse, som äger de kunskaper, som fordras för inträde i 1 klassen. Liten familj i naturskön trakt i Värmland. Betyg, rek. och fotografi märkt »Chef», Iduns exp.

HEMLÄRARINNA, van, intresserad, musikalisk, enkel och med godt sätt, önskas å 2 barn, 10 och 8 år, för elementarkurser. Svar genast med rek., löneanspråk och foto. till »Enkelt, trefligt hem», Sandsjö p. r.

ANSPRÄKSLÖS, bättre flicka, kunnig i enklare matlagn., sömnad, handarb. får genast plats på liten herrgård. Pret. samt fotografi sändes till »Gott hem», Linderås p. r.

SNÄLL, villig och van husa, kunnig i sömnad erhåller god plats i mindre familj instundande 24 okt. Såväl muntliga som skriftliga rek. fordras. Adr. »Husmoder», Iduns exp.

Framtidsplats.

Lärarinna (utex.) som kan åtaga sig skötandet af tre förberedande klasser i en under bildandet ny samskola i villastad nära Stockholm önskas. Svar med uppgift å föregående verksamhet samt lönepret. emotes intill den 20 aug. 1907 under adr. »Skolkomitéen», Allm. Tidningskont., Stockholm.

LÄRARINNEBEFATTNING i väfnadskonst och annan kvinnlig slöjd vid Thornska skolan i Hoby för unga kvinnor är ledig med tillträde nästkommande september. Lön 400 kronor. Fri bostad och fritt vivre. Semester 3 månader. Ansökningar med bifogade betyg insändas till skolstyrelsens ordförande häradshöfding V. Ekenman, Bräkne Hoby, under adress Thornska skolan, före den 1 september.

BILDAD flicka, med godt, glädt sätt, villig åtaga sig en innejungfrus sysslor för god plats den 1 november i mindre köpmansfamilj i stad i Västergötland. Svar med bilagdt fotografi, ålder, lönepretentioner och uppgift om frut innehafd plats märkt »Ordningssinne», sändes under adress S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

Lediga tjänster.

Platserna vid Kristinehamns hospital som bagerska (ansvarig för bageriet) och väfverska (ansvarig för väfsalen) den förra med 275 kr., den senare med 276 kr. i lön och allt fritt, äro lediga att tillträdas senast den 24 nästk. okt. Sökas hos Överläkaren.

Hushållerskor.

Till hösten finnes utmärkta platser för verkligt skickliga landthushållerskor. Vidare gen. Th. Tjäders Byrå A. B. 12 Brunkebergstorg.

Anspråklös flicka,

ordentlig, snäll och fortfärdig får plats i officersfamilj att i tjänarinnas ställe vara husmoder behjälplig med ett hems skötande. Den sökande bör vara kunnig i enkel matlagning. Svar till »M. G.», Karlskrona Veckoblands kontor, Karlskrona.

Pålitlig barnjungfru,

häst kunnig i sömnad och tvätt får plats nu genast, hos familj bosatt i Karlskrona. Betygsskrift och löneanspråk torde sändas under adress fru Ella Ankarcrona, Aspenäs, Lerum.

Barnfröken.

För en verkligt barnkär, och uti spåda barns vård fullt kompetent person, finnes plats i Karlskrona den 1:ste okt. för att med tillhjälp af barnjungfru sköta en gosse på 6 månader samt en 7-årig flicka. Bästa rek. fordras. Svar med betygsskrift, löneanspr. och om möjligt foto. torde snarast sändas under adr. fru Ella Ankarcrona, Aspenäs, Lerum.

Barnjungfru.

En frisk, barnkär och intelligent flicka ej gärna under 20 år erhåller god plats i liten fin familj från 24 okt. eller något förr. Skriftligt svar med rek. under adr. »H.», Uddevalla p. r.

Arbetsstuguföreständarinna.

Centralstyrelsen för Norrbottens Arbetsstugor söker en energisk och praktiskt dugande föreständarinna och husmoder vid arbetsstugan å Jockmooks kyrkoplat. Löneförmåner: 500 kr. och allt fritt under arbetsåret. Betyg och ref. samt uppgift om ålder insändas snarast till Centralstyrelsen i Luleå.

För ett hem för lupussjuka,

som den 1 okt. skall uppsättas i Stockholms utkant, önskas en bildad föreständarinna med vana vid sjukvård samt organisationsförmåga. Refl. torde personligen finna sig för närmare upplysningar hos en af styrelsemedlemmarna mellan den 20—27 aug. Mottagningstid 9—11 f. m. adr. Västmannagatan 61 3 tr. (dörren till vänster). Tel. Vasa 10 42.

LÄRARINNA, som genomgått seminarium önskas för 2 barn om 7 och 8 år instundande höst. Lön 300 kr. Musikalisk har företräde. E. H. Fröberg, Nyboholm, Enköping.

ANSPRÄKSLÖS lärarinna, som vill läsa med 2:ne gossar och en flicka i ålder 7 till 10 år samt hemläxor med en gosse i 4:e klassen sökes. Svar till »Anspråklös», Iduns exp. med uppgift om lönepretentioner m. m.

ALLVÄRLIG lärarinna, kompetent att undervisa 2 gossar i 3:dje klassens realskolekurs samt i musik, erhåller plats i början af sept. i prästhus i Blekinge. Man hänvände sig med betyg och uppgift å lönevillkor till kyrkoherde N. Stigner, adr. Kyrkhult.

I enkel familj på landet önskas nästa höst en undervisningsvan lärarinna för 2:ne 11-å 12-åriga flickor. Svar till »Språk, Musik», Edsleskog.

FÖR en pålitlig och villig barnsköterska, van vid och intresserad af att sköta barn, samt för en duglig och ordentlig husjungfru, villig att biträda vid matlagningarna, finnes förmånlig plats inst. 24 okt. i läkarefamilj i Göteborg. Svar med bifogade betygsskrifter, rek. samt fotografi till doktorinnan Ström, adr. Jonsered.

BILDAD flicka, kunnig i sömnad, som vill åtaga sig husjungfruplats samt biträda vid tvänne barns vård erhåller plats i Örebro. Svar jämte fotografi och rek. samt uppgift om löneanspråk torde sändas till »Sömnad», Lundsbrunn.

LÄRARINNA i vanliga skolämnen och språk får plats att läsa med 2 flickor 11 och 13 år. Betyg, ref. samt lönepret. till »Hem på landet», Fristad.

Kokerska,

fullt kunnig att sköta ett större landthushåll, erhåller 24 okt. eller tidigare plats i Västergötland. Betyg, foto, och löneanspråk under märke »Landthushåll», Iduns exp.

PALITLIG barnsköterska, van vid spåda barns vård, erh. plats i prästgård nära Göteborg fr. 1 okt. Svar t. »E. L.», Annonb. Ö. Larmgat. 1, Göteborg.

En enkel, bildad fröken

önskas som hjälp i köpmansfamilj i Göteborg. Hon bör vara frisk, kunnig i sömnad samt villig att med matmoders hjälp uppfostra 3 barn, 2 gossar på 10—11 år och en flicka på två. Svar med uppgift om ålder och lönepret. till »Oktober», Sv. Telegrambyråns Annonssafdelning, Göteborg.

KAMMARJUNGFRU, ordentl. och pålitlig, fullt kunnig i sömnad, med goda såväl muntliga som skriftliga rek., erh. förmånlig plats i Helsingborg den 24 okt. om betyg jämte fotografi sändes till öfverstinnan Ribbing, villa Sappho, Marienlyst, Danmark.

Pålitlig barnjungfru

erhåller god plats. Närmare Strandvägen 29, Cederschiöld.

Ledig Föreståndarinneplats.

Föreståndarinneplatsen vid Venersborgs barnhem är ledig att tillträdas den 1 nästkommande oktober. Lön 600 kronor jämte fri ved, lyse och bostad om tre rum och kök. Erfarenhet i Kindergartenmetoden önskvärd. Ansökan, uppgifvande ålder och frut innehafda betafattningar, om möjligt åtföljd af fotografi, insändes före 15 sept. till rådmän Anders Carlberg, Venersborg, som lämnar närmare upplysningar.

Venersborg den 5 augusti 1907.

STYRELSEN.

GOD, enkel flicka erhåller utmärkt plats att som ensam sköta 2 personers hushåll. Familjemedlem, eget rum. Svar t. »Gott hem», Iduns exp.

MUSIKALISK lärarinna, helst undervisningsvan, önskas till hösten för 11-årig flicka hos familj på landet. Svar till »Förvaltare», Iduns exp. f. v. b.

SKICKLIG kokerska får 1:sta nov. god plats med hög lön hos officersfamilj i Sköfde. Svar till »W.», Sandhemst. p. r.

EN snäll, frisk och rask flicka, som kan städa och passa upp, får plats i litet ungarhushåll vid bättre stationsamhälle nära stad. Svar med betyg, fotografi och löneanspråk insändes till »Angenämt hem», Iduns exp. f. v. b.

SKICKLIG, undervisningsvan, helst ensam bildad lärarinna, ej för ung, sökes till 1 sept. att undervisa 2 flickor, 11 och 9 år, i musik och för inträde i elementarläroverks högre klasser. Svar med betyg, fotografi, uppgift på ålder och löneanspråk sändes till bruksförv. Göransson, Degerfors, Vermland.

PLATS genast i barnlös doktorsfamilj, i Bonn vid Rhen, Tyskland, för en städad kokerska, kunnig i matlagning, syltning och bakning. Fri resa därtill. Reflekterande bedes insända sina löneanspråk till »K.», Karlskrona p. r.

I ENKELT prästhem på landet önskas i sept., allvarlig, något äldre, musik. lärarinna, att undervisa 3 flickor, 14, 12 och 9 år, i vanliga skolämnen. Svar med betyg och löneanspråk t. Myckleby prästgård, Svanesund, Orust.

FÖR en bildad, duglig och pålitlig flicka finnes plats i norrländsk stad med skyldighet att öfva uppsikt öfver 4 barn, det äldsta 8, det yngsta 2 år. Den sökande bör vara kunnig i sömnad samt villig biträda med husliga sysslor. Svar med fotografi och löneanspråk till Hult, Björkvik.

LÄTT plats nu genast eller till hösten i äldre prästfamilj (4 personer och jungfru) finnes för ett medelålders bildadt fruntimmer, kunnigt i matlagning och bakning samt andra husliga sysslor. Svar med fotografi och löneanspråk till Hult, Björkvik.

FLICKA, duglig och värenommerad, erhåller plats, häst den 1:sta instundande sept., annars 24 okt. som ensamjungfru i liten familj. Lön 200 kr.: ensamt rum. Barnsköterska samt uppsärra finnas. Svar till »Officersfamilj», Iduns exp. f. v. b.

BARNSKÖTERSKA. En enkel, kunnig och pålitlig flicka ej under 24 år får plats 24 okt. att sköta 4 barn i ålder 3—7 år och för öfrigt hjälpa till med förekom. göromål. Svar med betyg och ref. till fru Eva Hammar, Skara.

PLATSSÖKANDE

UNG flicka som genomgått hushållsskola är kunnig i väfnad och handarbeten, önskar plats som fruns hjälpredda eller hushållerska. Svar till »E. P.», under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm.

LÄRARINNA, som genomgått 8-klassigt läroverk samt undervisningskurs (tyskaland), ej musikalisk, önskar plats i god familj. Svar till »S.», Falkenberg p. r.